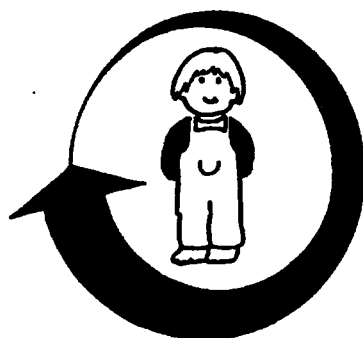

PEILING JEUGDGEZONDHEIDSZORG 1997 / 1998

- PSYCHOSOCIALE GEZONDHEID -

DRAAIBOEK VOOR GGD'en (4 - 19 JARIGEN)

TNO Preventie en Gezondheid
Leiden, september 1997

Project Peilingen Jeugdgezondheidszorg
Peiling 1997/1998

Project-team:

Mevr. Drs. E. Brugman, psycholoog
Dr. S.A. Reijneveld, arts-epidemioloog
R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts (projectleider)
J.J. Radder, statisticus

Met medewerking van:

Drs. M. Fekkes, psycholoog (TNO-PG)
Mevr. M. Fredriks, arts (TNO-PG)
Prof. dr. F.C. Verhulst, kinderpsychiater (EUR)
Drs. T. Vogels, psycholoog (TNO-PG)
Dr. M.F. van der Wal, epidemioloog (GG&GD Amsterdam)
Werkgroep KIVPA (LVGGD)
Werkgroep LSPPK (LVGGD)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

© 1997 TNO

Inhoudsopgave

1	Peiling Jeugdgezondheidszorg 1997/1998	
1.1	Inleiding	3
1.2	Instructiebijeenkomsten	4
1.3	Steekproef van GGD'en door TNO-PG	4
1.4	Aantal te onderzoeken kinderen	5
1.5	Selectie van scholen en klassen door GGD'en	5
1.6	Nummers van JGZ-medewerkers	7
1.7	Toestemmingsprocedure	7
1.8	Vragenlijsten en afnamesituatie	8
1.9	Persoonsnummers van kinderen	9
1.10	Inpassen van de Peiling JGZ in het PGO	11
1.11	Vragenlijst vergeten ...	12
1.12	Niet-Nederlandse kinderen	13
1.13	Non-respons	14
1.14	Onderzoekperiode	15
1.15	Verzending van ingevulde vragenlijsten	15
1.16	Financiën	16
1.17	Regionale projecten	17
1.18	Tijdsinvestering	17
1.19	Vragen en problemen	18
2	Toelichting op de vragenlijsten	
2.1	Wijze van invullen van de TNO-vragenlijsten	19
2.2	Toelichting TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens"	20
2.2.1	Algemeen	20
2.2.2	Toelichting per vraag	20

2.3	Toelichting TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ"	25
2.3.1	Algemeen	25
2.3.2	Toelichting per vraag	25
2.4	Toelichting TNO-vragenlijst "Non-respons"	31
2.4.1	Algemeen	31
2.4.2	Toelichting per vraag	31
2.5	Toelichting vragenlijst LSPPK	33
2.5.1	Algemeen	33
2.5.2	Toelichting voor de arts of verpleegkundige op de vragen	34
2.5.3	Involwijze kolom 'arts / verpleegkundige'	35
2.6	Toelichting vragenlijst CBCL	36
2.7	Toelichting vragenlijst YSR	37
2.8	Toelichting vragenlijst KIVPA	38
2.8.1	Algemeen	38
2.8.2	Toelichting per vraag	38
2.8.3	Leden werkgroep ontwikkeling KIVPA	39
3	Bijlagen	
	Bijlage 1: Nummers deelnemende organisaties	40
	Bijlage 2: Voorbeeld lijst van JGZ-medewerkers	41
	Bijlage 3: Toestemmingsbrieven TNO aan ouders en jongeren	42
	Bijlage 4: Voorbeeldtekst voor eigen brief GGD	55
	Bijlage 5: Voorbeeld presentielijst	56
	Bijlage 6: Overdruk TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens"	57
	Bijlage 7: Overdruk TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ"	59
	Bijlage 8: Overdruk TNO-vragenlijst "Non-respons"	64
	Bijlage 9a: Overdruk vragenlijst LSPPK	66
	Bijlage 9b: Achtergrondinformatie vragenlijst LSPPK	67
	Bijlage 10: Overdruk vragenlijst CBCL	69
	Bijlage 11: Overdruk vragenlijst YSR	73
	Bijlage 12: Overdruk vragenlijst KIVPA	77
	Bijlage 13: Lijst leden Begeleidingscommissie Peiling JGZ	81
	Bijlage 14: Gebruikte afkortingen	82

1 PEILING JEUGDGEZONDHEIDSZORG 1997/1998

1.1 Inleiding

In het kader van de Peilingen Jeugdgezondheidszorg (JGZ), die door TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) in samenwerking met de Landelijke Vereniging voor GGD-en (LVGGD) worden uitgevoerd, is sinds het schooljaar 1991/1992 jaarlijks een peiling verricht. Het doel van de peilingen is om door jaarlijks herhaalde gegevensverzameling inzicht te verkrijgen in de gezondheidstoestand van Nederlandse kinderen en jeugdigen (4-19 jarigen). Peilingen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de onderbouwing van het gezondheids(-zorg)beleid of de evaluatie van preventieve maatregelen. Op basis van de bevindingen worden aanbevelingen geformuleerd voor gezondheidsbeleid. De peilingen worden uitgevoerd met financiële steun van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Vanaf 1996, toen in de Peiling JGZ de Vierde Landelijke Groeistudie was opgenomen, werken, in samenwerking met het Landelijk Centrum Ouder- en Kindzorg (LC-OKZ), ook thuiszorgorganisaties mee aan de peiling, zodat vanaf 1996 gegevens over de gezondheid van 0-19 jarigen kunnen worden verzameld. Gezien de koppeling van de Peilingen JGZ aan het Preventief Gezondheidsonderzoek (PGO) zijn, met uitzondering van de 4e Landelijke Groeistudie in 1996/1997, tot nu toe geen kinderen ouder dan ongeveer 15 jaar (klas 2 voortgezet onderwijs) in de peilingen opgenomen.

Bij de peilingen worden op *landelijke schaal* gegevens over de gezondheidstoestand van kinderen en jeugdigen verzameld. Een peiling omvat zowel gegevens die elk jaar verzameld worden als gegevens die berusten op vraagstellingen met een meer actueel karakter. In de voorafgaande peilingen is onder meer aandacht besteed aan de onderwerpen amblyopie, gehoorproblemen, walkmangebruik, incidentie van ongevallen, luchtwegklachten, zwemvaardigheid, lichamelijke beperkingen, enuresis nocturna, geneesmiddelengebruik, tijdsbesteding aan sporten en televisiekijken, voedselovergevoeligheid, hoofdluis, voedingsgewoonten, lijngedrag en biometrie.

De Peiling JGZ 1997/1998 is gericht op het onderwerp *psychosociale gezondheid* van kinderen en jeugdigen en de rol van de JGZ bij signalering van problemen op dit terrein. Bij de thuiszorgorganisaties zal daarnaast aandacht worden besteed aan de onderwerpen melkvoeding en huilgedrag van zuigelingen.

De werkwijze van de peiling komt in grote lijnen overeen met die van peilingen vóór 1996/1997. Dit houdt onder andere in dat de gegevensverzameling plaats vindt tijdens de gewone *preventieve gezondheidsonderzoeken* (PGO) in groep 2, 4 en 7/8 van het basisonderwijs en klas 2 van het voortgezet onderwijs, zoals uitgevoerd door afdelingen JGZ van GGD'en. Een PGO kan een geneeskundig of een verpleegkundig onderzoek zijn.

De doelstelling en de opzet van *de Vierde Landelijke Groeistudie*, zoals uitgevoerd in 1996/1997 week deels af van de peilingen. Er moesten bijvoorbeeld 25.000 kinderen onderzocht worden in plaats van de gebruikelijke 5.000 en niet alle leeftijdsgroepen konden via het normale PGO worden benaderd. Dit heeft tot gevolg gehad dat de belasting voor de GGD'en zwaarder was dan normaal. Bij de Peiling JGZ 1997/1998 zal de belasting weer normaal zijn, dat wil zeggen maximaal 10 minuten extra tijd per kind voor het onderzoek, inclusief de administratieve afhandeling.

1.2 Instructiebijeenkomsten

Voor de JGZ-medewerkers worden door TNO-PG instructiebijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten hebben een tweeledig doel. In de eerste plaats wordt de inhoud van dit draaiboek toegelicht, waarmee we uniformiteit in de uitvoering van de Peiling JGZ proberen te bereiken. Tevens kunnen vragen worden beantwoord. Het tweede doel is het bijstellen van het concept-draaiboek waar dat onduidelijk of onvolledig was. Elke medewerker die aan de peiling deelneemt wordt geacht de instructiebijeenkomst bij te wonen. Dit geldt ook voor medewerkers, die reeds aan vorige peilingen hebben deelgenomen. De bijeenkomsten worden regionaal georganiseerd en vergen een tijdsinvestering van 2 uur, exclusief eventuele reistijd. De instructies vinden in september en oktober 1997 plaats. Een GGD kan pas met de Peiling JGZ 1997/1998 beginnen, nadat de medewerkers de instructiebijeenkomst hebben bijgewoond.

Mocht een medewerker door omstandigheden verhinderd zijn een instructiebijeenkomst bij te wonen, dan is het noodzakelijk aan een andere instructiebijeenkomst deel te nemen. Ook indien er, bijvoorbeeld vanwege langdurige ziekte zwangerschapsverlof, een nieuwe JGZ-medewerker aan de peiling gaat meewerken, dient hij of zij alsnog geïnstrueerd te worden. Men neme in dit geval contact op met TNO-PG voor informatie over de mogelijkheden daartoe (Mevr. E. Brugman, telefoon 071- 5181723).

1.3 Steekproef van GGD'en door TNO-PG

Om een landelijk representatieve steekproef te verkrijgen is Nederland verdeeld in een viertal regio's (Noord, Oost, Zuid, West). Binnen elke regio zijn vier GGD'en geselecteerd, twee in plattelandsgebieden en twee in verstedelijkt gebied. De selectie vond plaats op basis van twee criteria: (1) de GGD heeft deelgenomen aan eerdere Peilingen JGZ en (2) de GGD heeft tenminste drie verschillende leeftijdsgroepen voor periodiek onderzoek gepland voor het komende schooljaar. Daarnaast worden kinderen in de grote steden onderzocht. De steekproef van de thuiszorgorganisaties is - voorzover dit mogelijk was - gekoppeld aan die van de GGD'en, zodat per regio inzicht kan worden gegeven in de gezondheidstoestand van 0-15 jarigen.

Een aantal GGD'en uit de oorspronkelijke steekproef is niet in de gelegenheid aan de peiling 1997/1998 deel te nemen. Voor deze diensten zijn vervangende GGD'en gezocht. Aangezien een aantal organisaties bij slechts twee leeftijdsgroepen het onderzoek kan uitvoeren, zijn er in sommige regio's meer GGD'en geselecteerd, om toch aan voldoende aantallen kinderen te komen. Bijlage 1 geeft een overzicht van alle GGD'en en thuiszorgorganisaties die meedoen aan de peiling 1997/1998. Iedere deelnemende organisatie ontvangt een nummer (bijlage 1). Details over de selectie van klassen en scholen worden in paragraaf 1.5 gegeven.

1.4 Aantal te onderzoeken kinderen

In totaal zullen er ongeveer 5.000 kinderen in de peiling worden opgenomen. Deze kinderen zijn afkomstig uit de *groepen 2, 4 en 7/8 van het basisonderwijs en klas 2 van het voortgezet onderwijs*, of uit groepen die hier het dichtst bij liggen. In principe wordt een groep of klas in zijn geheel in de peiling opgenomen.

Per GGD worden ongeveer 300 kinderen per jaar onderzocht voor de peiling, verdeeld over de vier groepen (± 75 kinderen per groep). In geval er bij een GGD één groep uitvalt, zullen gegevens worden verzameld bij 225 kinderen per jaar. Dit jaar zullen er een paar GGD'en meedoen waar slechts bij twee groepen gegevens worden verzameld.

Kinderen uit het *speciaal onderwijs* worden niet in de Peilingen JGZ opgenomen, alleen kinderen uit het reguliere onderwijs. In het schooljaar 1994/1995 is er een aparte Peiling JGZ in het speciaal onderwijs geweest. Als gevolg van de campagne 'Weer Samen Naar School', is het bij de komende peiling echter wel mogelijk dat kinderen deelnemen aan het onderzoek, die in voorgaande jaren naar het speciaal onderwijs zouden zijn gegaan, maar nu het reguliere onderwijs volgen. Het is niet de bedoeling dat deze kinderen worden uitgesloten; zij doen gewoon mee in de peiling.

1.5 Selectie van scholen en klassen door GGD'en

GGD'en zijn voor de steekproef ingedeeld in 'plattelandsdiensten' en 'stadsdiensten' (bijlage 1). Een plattelandsdienst is een GGD met een regio waarin ten hoogste 25% van de gemeenten 25.000 of meer inwoners heeft. Een stadsdienst is een GGD met een regio waarin tenminste 25% van de gemeenten 25.000 of meer inwoners heeft.

Door de gemeentelijke herindelingen is het inwoneraantal per gemeente als indelingscriterium minder geschikt geworden. Sommige gemeenten zijn samengevoegd, waardoor het totale inwoneraantal boven de 20.000 kan zijn gestegen. De vroegere zelfstandige gemeenten hadden ieder echter veel minder inwoners. Het is dus beter het inwoneraantal van de afzonderlijke *woonkernen* als indelingscriterium te gebruiken.

Plattelandsdienst: Voor het *basisonderwijs* moeten de kinderen afkomstig zijn van scholen in woonkernen met minder dan 20.000 inwoners. Per groep worden de gegevens van 75 kinderen verzameld. In het algemeen zullen hiervoor 3 à 4 klassen nodig zijn, waarbij de voorkeur uitgaat naar scholen van verschillende denominaties (godsdienstige of levensbeschouwelijke achtergrond).

De scholen voor *voortgezet onderwijs* zullen bij voorkeur ook uit woonkernen met minder dan 20.000 inwoners afkomstig zijn. Indien dit niet mogelijk is, voldoet een zo klein mogelijke grotere woonkern met duidelijke plattelandskenmerken. Bij het voortgezet onderwijs moet onderscheid gemaakt worden in verschillende niveau's, waarbij het verschil bij voorkeur zo groot mogelijk moet zijn. Dat betekent minstens één klas VBO/MAVO-niveau en één klas HAVO/VWO-niveau. Het aantal kinderen uit deze groep bedraagt eveneens 75. Hierbij moet gestreefd worden naar een gelijke verdeling van jongens en meisjes, met name bij het VBO.

Stadsdienst: Voor stadsdiensten moeten de kinderen afkomstig zijn van scholen in woonkernen met 20.000 of meer inwoners. Per groep (of klas) worden de gegevens van 75 kinderen verzameld. In het algemeen zullen hiervoor 3 à 4 klassen nodig zijn. Bij het *basisonderwijs* dient dit te gebeuren bij één school in een relatieve achterstandswijk en één school in een wijk met een meer bevoorrechte positie. De denominatie van de school (godsdienstige of levensbeschouwelijke achtergrond) is hierbij niet van belang.

Bij het *voortgezet onderwijs* moet onderscheid gemaakt worden in verschillende niveau's, waarbij het verschil bij voorkeur zo groot mogelijk moet zijn. Dit betekent minstens één klas VBO/MAVO-niveau en één klas HAVO/VWO-niveau. Het aantal te onderzoeken kinderen is eveneens 75. Hierbij moet gestreefd worden naar een gelijke verdeling van jongens en meisjes, met name bij het VBO.

Bij deze steekproef is de *klas* dus de steekproefeenheid, d.w.z. alle kinderen uit een bepaalde klas behoren tot de steekproef. Zijn dit enkele kinderen minder of meer dan is dit geen probleem. Op deze wijze is het niet nodig om op regionaal en landelijk niveau rekening te houden met de verhouding jongens en meisjes, met uitzondering van het VBO.

Wanneer er minder dan 75 kinderen per groep aan de peiling hebben meegewerkt, moet hun aantal worden aangevuld. Het aantal van 75 is dus *exclusief non-respondenten*! Hoewel niet strikt noodzakelijk, kan het handig zijn toch een hele klas dan uit te nodigen. Men voorkomt daarmee dat rekening moet worden gehouden met selectie, die op kan treden als men niet de

hele klas uitnodigt. Het is geen bezwaar als door deze procedure meer dan de benodigde 75 kinderen per groep in het onderzoek worden opgenomen.

Indien men besluit slechts een deel van een klas uit te nodigen moet rekening worden gehouden met de verhouding jongens / meisjes en mag er geen selectie plaats vinden. Dit laatste gebeurt bijvoorbeeld wanneer extra kinderen worden uitgenodigd waarvan een vlotte medewerking wordt verwacht, of juist kinderen waarbij men veel psychosociale problematiek vermoedt. Neem dus bijvoorbeeld elk tweede, vierde, zesde etc. kind dat op de klasselijst staat, indien slechts de helft van de klas moet worden uitgenodigd.

1.6 Nummers van JGZ-medewerkers

Elke JGZ-medewerker die aan de peiling meewerkt ontvangt een *persoonsgebonden* nummer. Dit nummer moet worden ingevuld op de eerste pagina van de TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens". Het is niet toegestaan het nummer van een andere medewerker te gebruiken. Wanneer in de loop van de peiling de taak van een medewerker overgenomen wordt door een nieuwe medewerker, dan krijgt deze nieuwe medewerker eveneens een eigen nummer. Het nummer is dus niet overdraagbaar aan een ander (vervanger, waarnemer, collega).

Iedere organisatie beschikt over een lijst waarop naam, functie en nummer van de medewerkers zijn vermeld (bijlage 2). Deze lijst wordt op de instructiebijeenkomst ingevuld en een kopie ervan wordt door de TNO-medewerker(s) behouden. Wanneer wijzigingen in de lijst optreden, moeten deze aan TNO-PG worden doorgegeven.

De *contactpersoon* binnen een organisatie krijgt altijd het nummer 1. De contactpersoon is degene die zowel voor de afname van de vragenlijsten als voor de verzending van de gegevens aanspreekpunt is. De bedoeling is dat bij vragen of mededelingen vanuit TNO-PG deze contactpersoon benaderd wordt, waarna hij/zij ervoor zorgt dat de betreffende medewerkers op de hoogte worden gebracht. Indien er vanuit de organisatie vragen zijn, dan hoeft dit niet via de contactpersoon te verlopen, maar kan er direct contact worden opgenomen met TNO-PG.

1.7 Toestemmingsprocedure

De Peilingen JGZ zijn beoordeeld door de Medisch Ethische Commissie van TNO (MEC-TNO). Zij heeft haar goedkeuring gegeven aan de uitvoering van het onderzoek, mits aan enkele voorwaarden wordt voldaan. Een van de voorwaarden is dat ouders c.q. jongeren om toestemming wordt gevraagd middels een daartoe *door TNO-PG opgestelde brief*. De MEC-TNO eist dat deze brief altijd in originele staat aan de ouders c.q. jongeren wordt overhandigd

of opgestuurd. Voor iedere groep is een aparte brief opgesteld voor de ouders (of verzorgers), en daarnaast voor de leerlingen van groep 7/8 en klas 2 (die zelf ook thuis een vragenlijst moeten invullen. Kopieën hiervan zijn opgenomen in bijlage 3.

De GGD is vrij om daarnaast een *eigen uitnodigingsbrief* op te stellen, maar deze mag de TNO-brief niet vervangen. Aanpassingen van de TNO-brief (tekstueel en/of afdrucken op eigen briefpapier van de GGD), zoals bij voorgaande peilingen mogelijk was, zijn dus niet toegestaan. TNO raadt echter aan om tevens een eigen brief op te stellen waarin onder andere kan worden vermeld dat de GGD achter het onderzoek staat. Een voorbeeld tekst bedoeld om op te nemen in de uitnodigingsbrief van uw eigen GGD staat vermeld in bijlage 4.

Aangezien er tijdens het onderzoek een aantal vragen wordt gesteld over de achtergrond van het gezin, is het handig dat bij jongere kinderen de ouders tijdens het onderzoek aanwezig zijn. In de begeleidende brief van de GGD aan de ouders kan gevraagd worden of zij mee willen komen naar het onderzoek.

1.8 Vragenlijsten en afnamesituatie

Tabel 1 Overzicht van te gebruiken vragenlijsten per groep of klas

<i>groep/klas</i>	<i>ouder(s) (thuis of vóór PGO)</i>	<i>leerling (thuis of vóór PGO)</i>	<i>arts/verpleegkundige (tijdens PGO en na afloop van PGO)</i>
groep 2 (4 tot 6-jarigen)	CBCL LSPPK		TNO-vragenlijst Achtergrondgegevens + Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ LSPPK
groep 4 (7 tot 9- jarigen)	CBCL		TNO-vragenlijst Achtergrondgegevens + Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ
groep 7/8 (10 tot 12-jarigen)	CBCL	YSR	TNO-vragenlijst Achtergrondgegevens + Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ
klas 2 (13 tot 15-jarigen)	CBCL	YSR KIVPA	TNO-vragenlijst Achtergrondgegevens + Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ

De vragenlijsten voor *de ouders* en *oudere leerlingen* zelf worden met de uitnodiging voor het PGO en de begeleidende brief van TNO-PG (zie bijlage 3) en eventueel die van de GGD zelf, meegestuurd of meegegeven. De CBCL wordt door de ouders ingevuld, de YSR en KIVPA door de oudere leerlingen zelf, en de LSPPK deels door de ouders en deels door de arts of verpleegkundige. De vragenlijsten moeten thuis of net voorafgaand aan het PGO individueel worden ingevuld. Het is niet de bedoeling dat de vragenlijsten voor de oudere leerlingen zelf (YSR en KIVPA) klassikaal worden ingevuld.

Uitsluitend de LSPPK kan door de arts of verpleegkundige worden ingezien, alle overige vragenlijsten (CBCL, YSR en KIVPA) worden in een *gesloten envelop* door de ouders en jongeren meegenomen naar het PGO en zijn dus niet ter inzage voor de JGZ-medewerkers.

De TNO-vragenlijst wordt grotendeels tijdens het PGO door de *arts of verpleegkundige* ingevuld. Het laatste deel van de TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ" moet direct na afloop van het PGO worden ingevuld. Het is niet de bedoeling dat een doktersassistent vragenlijsten afneemt. Indien gewenst kunnen doktersassistenten de vragen 1 tot en met 8 van de TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" voorafgaand aan het PGO invullen, op basis van gegevens uit het dossier van het kind.

Indien bij het PGO in groep 2 zowel de arts als de verpleegkundige aanwezig zijn, dan moet de LSPPK en de TNO-vragenlijst ("Achtergrondgegevens" en "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ") door dezelfde persoon worden afgenomen en ingevuld. Het is dus niet de bedoeling dat bijvoorbeeld de verpleegkundige de LSPPK afneemt, terwijl de arts de TNO-vragenlijst invult. De inschatting van de JGZ-medewerker over het voorkomen van psychosociale problematiek bij het kind wordt immers mede gebaseerd op het gesprek met de ouders over de LSPPK.

Een beschrijving van alle vragenlijsten wordt in hoofdstuk 2 gegeven, terwijl in de bijlagen 6 tot en met 12 van elk van deze vragenlijsten een overdruk is opgenomen.

1.9 Persoonsnummers van kinderen

Net als in de voorafgaande peilingen, houdt iedere GGD een *presentielijst* bij, waarop elk kind dat wordt uitgenodigd voor het PGO, een *persoonsnummer* krijgt toegewezen (bijlage 5). Dit nummer bestaat uit 5 posities, waarvan de eerste twee de GGD aangeven en de volgende drie het kind. De tweecijferige dienstnummers zijn opgenomen in bijlage 1. Voor de kinderen in elke groep of klas zijn 100 nummers gereserveerd en deze zijn als volgt over de te onderzoeken groepen verdeeld (xx staat voor het dienstnummer):

xx001 t/m xx100 groep 2 basisonderwijs
xx201 t/m xx300 groep 4 basisonderwijs
xx401 t/m xx500 groep 7/8 basisonderwijs
xx601 t/m xx700 klas 2 voortgezet onderwijs

TNO-PG levert aan de GGD'en 100 *TNO-enveloppen* per groep, met daarin de juiste brief van TNO, vragenlijst en een retourenvelop. Op de voorzijde van iedere TNO-envelop staat een stempel met de groepsaanduiding (groep 2, groep 4, groep 7/8 of klas 2) en een uniek persoonsnummer volgens bovenstaande nummering. Op de vragenlijst en de retourenvelop in deze TNO-envelop, staan dit zelfde persoonsnummer gestempeld.

Op het moment dat een klas wordt uitgenodigd voor het PGO in het kader van de peilingen, worden alle namen van de kinderen uit die klas genoteerd op de presentielijst. Ieder kind krijgt vervolgens één van de bovenstaande unieke persoonsnummers toegewezen. Dit wordt eveneens ingeschreven op de presentielijst en het kind ontvangt de bijbehorende envelop met dit unieke nummer. Dit persoonsnummer is reeds gestempeld op de vragenlijsten die in de TNO-envelop zitten en die de ouders en jongeren zelf moeten invullen (CBCL, LSPPK, YSR, KIVPA, zie tabel 1). De envelop kunt u bij het versturen naar het huisadres *dicht plakken*.

Indien de TNO-envelop niet wordt opgestuurd naar het huisadres, maar wordt *uitgedeeld in de klas*, moet ook de naam van het kind op de TNO-envelop worden gezet! Dit om te voorkomen dat de kinderen in de klas per ongeluk van envelop verwisselen. Tevens moet de envelop worden dicht geplakt.

Ter waarborging van de privacy blijft de presentielijst op de GGD. Noch de lijst zelf, noch een kopie daarvan mag naar TNO-PG worden gestuurd. Voor de verwerking op landelijk niveau wordt gebruik gemaakt van anonieme gegevens.

Op de presentielijst heeft men voor elke groep of klas dus een *buffer* van 25 nummers. In het geval men met meer dan 25 non-respondenten te maken krijgt in een groep of klas, kan handmatig worden doorgenummerd. Voor groep 2 vanaf nummer 101, voor groep 4 vanaf 301, voor groep 7/8 vanaf 501 en voor klas 2 vanaf 701. Indien er onvoldoende presentielijsten zijn kunnen deze gekopieerd worden of bijbesteld bij TNO-PG.

Op de presentielijst wordt genoteerd:

1 indien het kind wel aan de peiling heeft deelgenomen

- persoonsnummer kind
- naam van het kind (evt. ook geboortedatum)
- geslacht
- kruisje in de juiste kolom 'GROEP OF KLAS'
- of de vragenlijsten CBCL, LSPPK, YSR en KIVPA zijn ontvangen (voor zover van toepassing)

2 indien het kind niet aan de peiling heeft deelgenomen (niet verschenen of geweigerd)

- persoonsnummer kind
- naam van het kind (evt. ook geboortedatum)
- geslacht
- kruisje in de kolom 'NON-RESPONS'
- of er toch vragenlijsten CBCL, LSPPK, YSR en KIVPA zijn ontvangen (voor zover van toepassing)

Een kind dat niet verschenen is op het PGO of niet aan de peiling wil deelnemen, behoudt dus zijn eigen persoonsnummer! Voor deze kinderen worden er ook enkele gegevens verzameld uit het dossier (zie paragraaf 1.13).

Omdat TNO-PG uitsluitend persoonsnummers van de kinderen krijgt, is de presentielijst nodig om bij onduidelijkheden terug te kunnen gaan naar het dossier van het betreffende kind. Voor de organisatie zelf kan de presentielijst gebruikt worden om het aantal onderzochte kinderen per geslacht en per groep of klas bij te houden.

Daarom moet de presentielijst:

- zorgvuldig worden bijgehouden
- na afloop van de peiling worden ingeleverd bij de contactpersoon
- door de contactpersoon worden bewaard tot het moment waarop TNO-PG schriftelijk aangeeft dat de lijst mag worden vernietigd

1.10 Inpassen van de Peiling JGZ in het PGO

Meedoen aan de Peiling JGZ betekent een verstoring van de normale gang van zaken tijdens het PGO. Er moet rekening worden gehouden met een extra tijdsinvestering van gemiddeld 10 minuten per kind. Om de verstoring van de normale gang van zaken zo gering mogelijk te doen zijn wordt de volgende procedure als richtlijn gegeven.

- 1 Voorafgaande aan het PGO vult de assistente de vragen 1 t/m 8 van de TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" in, op basis van de gegevens uit het dossier van het kind.
- 2 De JGZ-medewerker vraagt na de begroeting van ouders en/of het kind of men de informatie over de Peiling JGZ heeft ontvangen.

Als deelname aan de Peiling wordt geweigerd wordt het PGO zoals gebruikelijk afgewerkt en na afloop van het PGO vult de arts of verpleegkundige de TNO-vragenlijst "Non-respons" in en zet een kruisje in de kolom "NON-RESPONS" van de presentielijst.

- 3 Als de ouders en/of het kind wel willen deelnemen aan de Peiling, vraagt de JGZ-medewerker naar de retourenvelop met vragenlijst(-en) en de LSPPK (alleen groep 2). Welke vragenlijsten ingeleverd moeten worden kan worden afgelezen in tabel 1 in paragraaf 1.8. De JGZ-medewerker tekent op de presentielijst aan of en zo ja welke vragenlijsten zijn ontvangen.

Wat er moet gebeuren indien de ouders of leerlingen de juiste vragenlijsten niet bij zich hebben staat apart beschreven in paragraaf 1.11.

- 4 Gecontroleerd wordt of het persoonsnummer van het kind op de retourenvelop en op de LSPPK (alleen groep 2) in overeenstemming is met het persoonsnummer dat op de presentielijst staat vermeld. Tevens wordt in dat laatste geval gecontroleerd of is ingevuld wie van de ouders de LSPPK heeft ingevuld (zie vraag bovenaan de vragenlijst).
- 5 De JGZ-medewerker zegt tegen de ouders en/of het kind dat hij of zij eerst in het kader van de Peiling JGZ nog wat vragen wil stellen, vervolgens de normale onderdelen van het PGO zal afwerken en aan het eind terug zal komen op het onderwerp van de Peiling JGZ: psychosociale gezondheid.
- 6 De JGZ-medewerker neemt de TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" af.
- 7 De JGZ-medewerker werkt de normaal geplande onderdelen van het PGO af. Het voordeel hiervan is dat de normale onderdelen in ieder geval aan bod komen en er niet bij inschieten als door vermoede of geconstateerd psychosociale problematiek meer aandacht (en dus tijd) moet worden besteed. Mocht blijken dat de beschikbare tijd van het PGO te kort is, kan een vervolgconsult worden afgesproken of een andere actie worden ondernomen.
- 8 Nadat de normale onderdelen van het PGO zijn afgewerkt besteedt de JGZ-medewerker aandacht aan het onderwerp psychosociale gezondheid. Bij ouders en kinderen uit groep 2 kan de LSPPK dienen als uitgangspunt voor gesprek over de psychosociale gezondheid. Bij de andere groepen kan de JGZ-medewerker aan de ouders en/of het kind vragen of zij naar aanleiding van wat ze op de vragenlijsten thuis hebben ingevuld nog dingen wensen te vragen of te bespreken.
- 9 Vervolgens vult de JGZ-medewerker - in overleg met de ouders - de vragen 1 t/m 7 in van de TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ".
- 10 Direct na afloop van het PGO vult de JGZ-medewerker de vragen 8 t/m 17 in van de TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ".

Het spreekt vanzelf dat bovenstaande een richtlijn is. In de meeste gevallen zal deze goed werken; wanneer de situatie daarom vraagt, kan hier uiteraard van worden afgeweken.

1.11 Vragenlijst vergeten ...

Indien de ouders of jongeren de vragenlijsten vergeten zijn mee te nemen naar het PGO, maar wel al thuis hebben ingevuld, dan wordt de ouders/jongeren gevraagd om de ingevulde vragenlijst alsnog in te leveren bij de GGD (dit heeft de voorkeur), of op te sturen naar TNO-PG (dan sticker met antwoordnummer meegeven).

Indien de ouders of jongeren zelf de vragenlijst thuis nog niet hadden ingevuld zijn er drie mogelijkheden (in volgorde van gewenstheid, optie 1 heeft de voorkeur):

- 1) de ouders/jongeren kunnen de vragenlijst alsnog *voorafgaande* aan het PGO invullen;
- 2) de ouders/jongeren kunnen de vragenlijst *na afloop* van het PGO invullen;
- 3) de ouders/jongeren vullen de vragenlijst *thuis* in en leveren de vragenlijst in bij de GGD (dit heeft de voorkeur) of versturen de vragenlijst per post naar TNO-PG.

In alle drie gevallen geeft men een nieuwe TNO-envelop mee. Hiervoor ontvangt de GGD maximaal 60 reserve-enveloppen met daarop reeds voorgedrukt het antwoordnummer van TNO-PG:

- 20 reserve-enveloppen met de CBCL (alle ouders)
- 20 reserve-enveloppen met de YSR (alleen voor leerlingen groep 7/8)
- 20 reserve-enveloppen met de YSR en de KIVPA (alleen voor leerlingen klas 2)

Op de laatste envelop voor leerlingen van klas 2 staat op een sticker op de voorkant vermeld "eerst YSR invullen, daarna KIVPA".

LET OP: op de vragenlijsten in deze reserve-enveloppen staan *geen persoonsnummers* van kinderen voorgedrukt! Dit betekent dat de JGZ-medewerker het unieke persoonsnummer van het kind van de presentielijst moet overnemen op de betreffende vragenlijst, voordat de envelop aan de ouders of jongeren zelf wordt overhandigd. De ouders/leerlingen moeten de vragenlijst immers weer terug doen in de envelop en deze dicht plakken.

Bovenstaande geldt niet voor *de vragenlijst LSPPK*. Indien de ouders van kinderen uit groep 2 deze vragenlijst zijn vergeten in te vullen of mee te nemen, wordt gevraagd om de LSPPK alsnog ter plekke in te vullen (benodigde tijd maximaal 5 minuten), voorafgaande aan het PGO. Vergeet ook bij deze lijst niet om het persoonsnummer van het kind op de LSPPK in te vullen!

In de reserve-enveloppen zitten alleen de vragenlijsten en niet de begeleidende brieven van TNO-PG. Iedere GGD ontvangt van TNO-PG echter originele versies van de *TNO-toestemmingsbrieven* voor de verschillende groepen (zie bijlage 3). Deze brieven kunnen gekopieerd worden en meegegeven met de reserve-enveloppen.

Als afgesproken wordt dat de ouders of leerlingen zelf de vragenlijst naar TNO-PG sturen, kan een *adressticker* worden meegegeven.

1.12 Niet-Nederlandse kinderen

Kinderen van niet-Nederlandse herkomst doen gewoon mee in de peiling. Bij de selectie van scholen en klassen is het echter wel gewenst om geen scholen en klassen te kiezen waar meer dan de helft van de leerlingen uit allochtonen bestaat.

De brieven van TNO-PG aan de ouders en jongeren waarin verzocht wordt om medewerking aan de Peiling JGZ zijn in het Turks, Arabisch en Engels vertaald. Van iedere brief wordt een origineel gestuurd naar de GGD'en. Desgewenst kunt u hiervan gebruik maken. De brieven kunnen voor dit doel gekopieerd worden. Turkse en Marokkaanse ouders en jongeren kunnen dus naast een Nederlandse ook een Turkse respectievelijk Arabische brief ontvangen. De vertaalde brieven kunnen in de TNO-enveloppen erbij gevoegd worden (de TNO-enveloppen worden 'open' aangeleverd).

Er is een *Turkse en een Arabische vertaling* van de CBCL beschikbaar en een *Engelse vertaling* van de CBCL en de YSR. Van de overige vragenlijsten die de ouders of jongeren zelf moeten invullen (KIVPA en LSPPK) zijn geen vertalingen beschikbaar. Een origineel exemplaar van deze vier vertaalde vragenlijsten wordt meegestuurd naar de GGD'en. Indien u hiervan gebruik wenst te maken kunt u deze vragenlijsten kopiëren en bij de TNO-enveloppen voegen met de Turkse, Arabische of Engelse brief erbij.

LET OP: vergeet dan niet om het respondentnummer van kind over te nemen van de presentielijst op de vertaalde CBCL en/of de YSR zelf!!!

Indien allochtone ouders (of jongeren zelf) problemen hebben met het invullen van de vragenlijsten, is het niet de bedoeling dat de JGZ-medewerker hierbij inhoudelijke hulp biedt. Indien de ouders de vragenlijst niet kunnen invullen i.v.m. taalproblemen wordt toch gevraagd om de vragenlijst (eventueel leeg) in te leveren in de gesloten envelop. Algemeen advies over hoe de vragenlijsten moeten worden ingevuld is uiteraard wel toegestaan.

1.13 Non-respons

Kinderen die niet op een PGO verschijnen, worden op de voor de GGD gebruikelijke manier nogmaals uitgenodigd (bijvoorbeeld door schriftelijk of telefonisch rappel). In het kader van de Peilingen JGZ is het niet de bedoeling dat meer tijd wordt besteed aan het rappeleren van kinderen die niet zijn verschenen dan gebruikelijk, of dat dit rappeleren op een andere wijze gebeurt dan gebruikelijk.

Wanneer een kind niet op het PGO is verschenen en ook niet meer voor het betreffende consult wordt uitgenodigd, of wanneer het kind of de ouders niet aan de peiling deel wil nemen, dan moet het volgende worden gedaan:

- op presentielijst een kruisje zetten in kolom 'NON-RESPONS'
- op presentielijst bijhouden of er toch nog vragenlijsten zijn ontvangen van de ouders of jongeren zelf (CBCL, LSPPK, YSR en KIVPA)
- TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" invullen t/m vraag 8
- TNO-vragenlijst "Non-respons" invullen

De MEC-TNO heeft bepaald dat indien ouders bezwaar hebben tegen deelname van hun kind aan de peiling, de non-respons gegevens mogen worden geregistreerd, mits deze niet herleidbaar zijn tot een individu. Zoals gezegd zijn de gegevens die TNO-PG krijgt anoniem. Alleen de GGD kan de koppeling maken tussen het persoonsnummer en de personalia van het kind.

Non-respondenten tellen niet mee voor het te behalen aantal van 75 kinderen per groep of klas!

Indien er toch vragenlijsten zijn ontvangen, bijvoorbeeld de CBCL, terwijl de ouders en het kind niet op het PGO zijn verschenen, dan moeten deze vragenlijsten ook opgestuurd worden naar TNO-PG.

1.14 Onderzoekperiode

De Peiling JGZ 1997/1998 vindt plaats in de periode van half oktober 1997 tot eind april 1998, zodat alle gegevens uiterlijk eind mei 1998 op TNO-PG aanwezig en voor de zomervakantie gecontroleerd kunnen zijn. Binnen deze periode bepaalt de organisatie zelf, mede aan de hand van het eigen oproepschema, wanneer de gegevensverzameling zal plaatsvinden.

Aangeraden wordt om de gegevensverzameling niet over een al te lange periode uit te smeren, zodat er routine in het invullen van de vragenlijsten kan worden opgebouwd en onderhouden, waardoor deelname aan de Peiling van uw GGD minder tijd kost.

Wanneer het niet mogelijk is om binnen deze periode voldoende kinderen te onderzoeken, dan dient tijdig te worden overlegd met TNO-PG.

1.15 Verzending van ingevulde vragenlijsten

Ingevulde vragenlijsten moeten regelmatig worden opgestuurd naar TNO-PG. Het verdient aanbeveling complete sets van vragenlijsten van hetzelfde kind in dezelfde postzending te versturen. Voor de verzending van vragenlijsten kan gebruik gemaakt worden van het onderstaande antwoordnummer. Frankeren is dan niet nodig. TNO-PG levert ± 100 stickers met dit adres aan de GGD'en.

**TNO Preventie en Gezondheid
t.a.v. Mevrouw Drs. E. Brugman
Antwoordnummer 10080
2300 VB LEIDEN**

1.16 Financiën

De Peiling JGZ 1997/1998 wordt, voor zover het de werkzaamheden van TNO-PG betreft, gefinancierd door het Ministerie van VWS en door het Praeventiefonds. Bij de start van de Peilingen JGZ in 1991 is deze financiering toegekend onder voorwaarde dat de kosten van het veldwerk gedragen zouden worden door de deelnemende instellingen. Deze voorwaarde geldt nog steeds.

Voor het bijwonen van de instructiebijeenkomsten stelt TNO-PG aan de organisatie voor elke deelnemer f 25,- ter beschikking als tegemoetkoming in de *reiskosten*. Om de administratie eenvoudig te houden geldt voor elke deelnemer dezelfde vergoeding, ongeacht de hoogte van de werkelijke reiskosten. (De regionale instructiebijeenkomsten zijn zo gekozen dat de werkelijke reiskosten slechts in uitzonderingsgevallen dit bedrag zullen overschrijden). Betaling van het totaalbedrag door TNO-PG zal geschieden na ontvangst van een factuur van de organisatie.

De benodigde *materialen* worden door TNO-PG geleverd. Dit betreft per GGD:

- 25 presentielijsten (uitgedeeld tijdens de instructiebijeenkomst)
- draaiboeken (1 voor iedere JGZ-medewerker aan de peiling)
- 100 adresstickers met antwoordnummer van TNO-PG (4 vellen)
- originele TNO-toestemmingsbrieven voor elke groep die de GGD onderzoekt
- 100 TNO-vragenlijsten voor elke groep die de GGD onderzoekt (door JGZ-medewerker in te vullen tijdens PGO)
- 100 TNO-enveloppen voor elke groep die de GGD onderzoekt (met daarin de juiste vragenlijsten voor de ouders of leerlingen zelf, TNO-toestemmingsbrieven en retourenveloppen)
- 60 reserve-enveloppen (idem, maar zonder voorgedrukte persoonsnummers!) met in 20 reserve-exemplaren van de CBCL, in 20 van de YSR en in 20 van de YSR + KIVPA
- 20 losse vragenlijsten LSPPK (voor ouders van groep 2 die de lijst vergeten zijn)
- Turkse, Arabische en Engelse vertalingen van de TNO-toestemmingsbrieven (kunnen gekopieerd worden)
- een Turkse en Arabische vertaling van de CBCL en een Engelse vertaling van de CBCL en YSR

Mocht men tijdens de uitvoering van de Peiling JGZ merken dat men bepaalde materialen te kort komt, dan graag zo spoedig mogelijk contact opnemen met mevrouw E. Brugman (tel. 071-5181723).

Extra kosten die gemaakt worden door de GGD'en, bijvoorbeeld *portokosten*, kunnen gedeclareerd worden bij TNO-PG. Betaling geschiedt eveneens na ontvangst van een factuur van de organisatie.

1.17 Regionale projecten

Regionale gegevens worden door TNO-PG ter beschikking gesteld aan de betreffende GGD'en, ongeveer 3 maanden voordat het onderzoeksrapport door TNO-PG wordt gepubliceerd. De GGD kan dan beginnen met de eigen beleidsvoorbereiding op basis van deze regionale gegevens. De gegevens worden op diskette in de vorm van een SPSS-file ter beschikking gesteld. In verband met het waarborgen van de privacy heeft de MEC-TNO bepaald dat gegevens die TNO-PG aan GGD'en levert, niet herleidbaar mogen zijn tot individuele kinderen (zie ook paragraaf 1.7). De gegevens worden daarom zonder persoonsnummer en geboortedatum (wel met leeftijdscode) ter beschikking gesteld.

Publikatie van eigen onderzoeksgegevens van een GGD mag pas plaatsvinden na publikatie van de landelijke resultaten. Als een organisatie reeds vóór publikatie van de landelijke gegevens behoefte heeft om de eigen resultaten te publiceren d.m.v. krant, tijdschrift, radio of anderszins, dient hierover vooraf overleg met TNO-PG plaats te vinden.

Uitbreiding van de steekproef waarbij vragenlijsten voor een groter aantal kinderen worden ingevuld is in principe mogelijk. Daarbij gelden in ieder geval de voorwaarden dat dit niet interfereert met de gegevensverzameling ten behoeve van de landelijke peiling en dat de kosten die hiermee gemoeid zijn voor rekening van de betreffende GGD komen. GGD'en die de steekproef willen uitbreiden dienen hierover tijdig contact op te nemen met TNO-PG. Op de door TNO-PG voor de Peiling JGZ 1997/1998 gebruikte vragenlijsten zijn copyright en/of auteursrecht van kracht. Het zonder voorafgaande toestemming vermenigvuldigen van delen van of volledige vragenlijsten en draaiboeken ten behoeve van eigen onderzoek is niet toegestaan.

1.18 Tijdsinvestering

Voor de JGZ-medewerkers betekent deelname aan de peiling een gemiddelde tijdsbelasting van *10 minuten extra* per kind, terwijl de ouders of jongeren zelf circa 15-30 minuten nodig hebben om een vragenlijst thuis of net voorafgaand aan het PGO in te vullen. Voor een GGD die in de Peiling 300 kinderen onderzoekt betekent dit dus een investering van maximaal 3.000 minuten (= 50 uur). Deze tijd is inclusief de administratieve afwikkeling (invullen van de presentielijst, terugsturen van vragenlijsten), maar exclusief eventueel extra tijd die nodig is om aandacht te besteden aan problematiek die (mede) door het meedoen aan de peiling is gesignaleerd. Dit laatste wordt gerekend tot de normale taakuitoefening van de JGZ 4-19.

De tijdsinvestering is in een *pilot-onderzoek* gemeten. De gemiddelde benodigde tijd was 8 minuten, de mediaan lag bij 7 minuten. De maximale tijd bedroeg 14 minuten, maar dit betrof een PGO, waarbij door het kind psychosociale problematiek werd aangegeven, waarop moest worden ingegaan. De PGO's waarbij het kind door de ouder werd vergezeld verliepen over

het algemeen iets sneller dan de PGO's waarbij alleen het kind aanwezig was. Gezien de resultaten van deze pilot mag verwacht worden dat de grens van gemiddeld 10 minuten extra tijd per kind niet zal worden overschreden.

1.19 Vragen en problemen

Wanneer tijdens de uitvoering van de peiling vragen rijzen, dan graag zo spoedig mogelijk contact opnemen met:

Drs. E. (Emily) Brugman, psycholoog
Projectmedewerkster Peilingen JGZ
telefoon: 071 - 518 17 23 / telefax: 071 - 518 19 20

Indien zij niet bereikbaar is met:
Dr. S.A. (Menno) Reijneveld, arts-epidemioloog
Projectmedewerker Peilingen JGZ
telefoon: 071 - 518 17 70 / telefax: 071 - 518 19 20

of met:

R.J.F. (Ruud) Burgmeijer, jeugdarts
Projectleider Peilingen JGZ
telefoon: 071 - 518 17 13 / telefax: 071-518 19 20

Om de noodzakelijke uniformiteit in werkwijze te garanderen is het niet toegestaan om zelf wijzigingen in de vragenlijsten of het protocol aan te brengen.

2 TOELICHTING OP DE VRAGENLIJSTEN

2.1 Wijze van invullen van de TNO-vragenlijsten

Hier wordt de wijze van invullen van de TNO-vragenlijsten toegelicht. Voor zover nodig is, is bij de niet-TNO vragenlijsten (LSPPK, CBCL, YSR en KIVPA) in de betreffende paragrafen een toelichting op de wijze van invullen opgenomen.

In principe is bij elke vraag slechts één antwoord mogelijk. Indien er meerdere antwoorden mogelijk zijn, dan wordt dit bij de betreffende vraag vermeld. Beantwoording van een vraag geschiedt meestal door het omcirkelen van het nummer dat bij het antwoord op de betreffende vraag hoort, bijvoorbeeld ③.

Er mogen dus niet twee antwoorden worden omcirkeld, tenzij dit uitdrukkelijk is vermeld.

Elke vraag moet beantwoord worden, tenzij is aangegeven dat de betreffende vraag mag worden overgeslagen (zie hierna). Indien een verkeerd antwoord is ingevuld, dan kunt u dit doorkruisen en alsnog het juiste antwoord omcirkelen, bijvoorbeeld:

②

④

Waar in de tekst gesproken wordt van 'het kind', kan bij de oudere kinderen ook gelezen worden 'de jongere'.

Bij sommige vragen staat achter één van de antwoordmogelijkheden een →, gevolgd door een nummer van een andere vraag. Dit betekent dat als men de betreffende antwoordmogelijkheid heeft omcirkeld, doorgedaan kan worden met de aangegeven vraag en alle tussenliggende vragen kunnen worden overgeslagen.

2.2 Toelichting TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens"

2.2.1 Algemeen

De standaard achtergrondgegevens - zoals geslacht, geboorteland en sociaal-economische status - worden tijdens het PGO door de jeugdarts of verpleegkundige aan de ouders of het (oudere) kind zelf gevraagd en ingevuld op de vragenlijst. De eerste 8 vragen kunnen reeds voorafgaand aan het PGO worden overgenomen uit het dossier. Dit zijn de enige vragen uit het hele onderzoek die desgewenst door de assistente mogen worden ingevuld. De vragen 9 t/m 22 mogen niet uit het dossier worden overgenomen, maar moeten aan de ouders of het kind zelf gevraagd worden.

Een overdruk van de TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" is opgenomen in bijlage 6.

2.2.2 Toelichting per vraag

1. *Persoonsnummer kind*

Dit nummer wordt aan ieder kind dat wordt *uitgenodigd* voor het PGO toegewezen m.b.v. de presentielijst (zie paragraaf 1.9 en bijlage 5). Dit betekent dus, dat ook kinderen die niet op het PGO verschijnen en kinderen die weigeren aan de peiling deel te nemen een persoonsnummer krijgen. Het persoonsnummer moet worden overgenomen van de presentielijst op deze vragenlijst.

2. *Nummer invuller van deze vragenlijst*

Elke JGZ-medewerker die aan de Peiling JGZ deelneemt krijgt een uniek nummer, dat is ingevuld tijdens de instructiebijeenkomsten op de *Lijst van JGZ-medewerkers* (zie paragraaf 1.6 en bijlage 2). TNO-PG heeft een kopie van deze lijst. Indien later nog vragen rijzen, weet TNO-PG via dit nummer welke JGZ-medewerker de vragenlijst heeft ingevuld, zodat bij deze navraag kan worden gedaan.

Als de assistent de eerste 8 vragen heeft ingevuld en de arts of verpleegkundige het resterende deel van de vragenlijst, wordt het nummer ingevuld van de persoon die het makkelijkst bereikbaar is voor TNO-PG.

3. *Invuldatum*

Dit is de datum waarop het PGO plaats vindt en deze vragenlijst wordt ingevuld. Bij kinderen die niet op het PGO zijn verschenen en kinderen die hebben geweigerd is de invuldatum de datum waarop deze vragenlijst wordt ingevuld.

4. **4 cijfers postcode woonadres kind**
Aan de hand van de vier *cijfers* van de postcode kan in voldoende mate de mate van verstedelijking worden bepaald. Het vermelden van de *letters* van de postcode dient om privacyredenen achterwege te blijven.
5. **Geslacht kind**
Spreekt voor zich.
6. **Geboortedatum kind**
Spreekt voor zich. Let op dat u het juiste geboortejaar invult. In eerdere peilingen kwam het nog al eens voor dat men hier automatisch het jaar van de peiling zelf noteerde. Let er dus op dat u niet per abuis 1997 of 1998 invult.
7. **4 cijfers postcode adres school**
Vooral bij het voortgezet onderwijs kunnen woonadres van het kind en adres van de school ver van elkaar verwijderd zijn. Aan de hand van de vier *cijfers* van de postcode kan in voldoende mate de mate van verstedelijking worden bepaald. Het vermelden van de *letters* van de postcode is niet nodig.
8. **Meegewerkt aan de peiling**
Indien het kind *niet* heeft meegewerkt aan de peiling (kind is niet verschenen of weigering), dan hoeft de *vragenlijst achtergrondgegevens* niet verder te worden ingevuld dan tot en met vraag 8 en wordt verder alleen de *vragenlijst non-respons* ingevuld. Deze vragenlijst bevindt zich aan het einde van de TNO-vragenlijst. Vergeet niet om tevens op de presentielijst aan te tekenen dat het kind niet heeft meegedaan aan de peiling.
9. **Onderwijsniveau kind**
Bij (verlengde) brugklassen tevens navragen om welk niveau het gaat en dan zowel antwoordcode '2' als het type brugklas omcirkelen.
10. **Geboorteland kind**
Aruba wordt in deze vragenlijst gelijkgesteld aan de Nederlandse Antillen.
Met 'toevallige geboorten' dient geen rekening te worden gehouden. Bij een kind van Nederlandse ouders, dat tijdens een vakantie of tewerkstelling van de ouder(s) in het buitenland is geboren, moet als geboorteland Nederland worden opgegeven.
11. **Geboorteland biologische moeder**
Idem als bij vraag 10. Het gaat om de biologische ouders bij vraag 11 en 12.
12. **Geboorteland biologische vader**
Idem als bij vraag 10. Het gaat om de biologische ouders bij vraag 11 en 12.

13. *Opvoedingssituatie*

Met *ouderfiguur* bedoelen we de persoon die de rol van ouder vervult. Dit kan dus behalve de biologische ouder ook een adoptie-ouder, pleegouder of vaste vriend(-in) van één van deze oudertypen zijn.

1 twee-oudergezin: het kind verblijft voor *meer dan de helft van de tijd* bij *twee ouderfiguren van verschillend geslacht die op hetzelfde adres wonen*. Bij 'wonen' gaat het om feitelijk verblijven en is het niet noodzakelijk dat men officieel bij het bevolkingsregister geregistreerd staat als woonachtig op het betreffende adres. Voorbeelden van twee-oudergezinnen zijn: een echtpaar, een gescheiden vrouw die met haar vriend samenwoont of een ongehuwd samenwonende man en een vrouw.

Indien een kind doordeweeks bij de moeder en haar *nieuwe partner* woont en in het weekend bij de vader, dan wordt dit beschouwd als een twee-oudergezin. Het gaat dan bij de vragen 14 t/m 17 om de gegevens van de moeder en bij de vragen 18 t/m 21 om de gegevens van haar nieuwe partner.

In het geval de vader van het kind voor de uitoefening van zijn werkzaamheden langere tijd achtereen van huis is (off-shore werkers, sommige militairen, zeelieden e.d.) moet deze situatie ook als een twee-ouder gezin worden beschouwd.

2 één-oudergezin: betekent dat *één alleenstaande ouderfiguur* het kind voor *meer dan de helft van de tijd* verzorgt. Dit kan zowel een man als een vrouw zijn. Is het kind doordeweeks bij moeder en alleen in het weekend bij vader (of omgekeerd), dan is er eveneens sprake van een één-oudergezin.

3 co-ouderschap (50/50): betekent dat *twee ouderfiguren van verschillend geslacht gescheiden wonen* en het kind ieder de *helft van de tijd* verzorgen. Er moet duidelijk sprake zijn van een *fifty-fifty* basis; bijvoorbeeld als het kind de ene week bij de moeder verblijft en de andere week bij de vader.

4 twee ouder(figuren) van hetzelfde geslacht: het kind verblijft voor *meer dan de helft van de tijd* bij *twee mannen of twee vrouwen die op hetzelfde adres wonen*.

Indien één van hen de biologische moeder c.q. vader is worden de vragen 14 t/m 21 als volgt ingevuld:

- biologische moeder bij vragen 14 t/m 17 en haar vriendin bij 18 t/m 21

- biologische vader bij vragen 18 t/m 21 en zijn vriend bij 14 t/m 17

Indien *geen* van beiden de biologische moeder c.q. vader is, worden de vragen als volgt ingevuld: de ene partner bij 14 t/m 17, de andere partner bij 18 t/m 21.

5 anders: hieronder vallen alle niet bij 1 tot en met 4 genoemde leefsituaties, waarin het kind meer dan de helft van de tijd verblijft, bijvoorbeeld kinderen die in een (schippers)internaat wonen (ook als het kind in het weekend thuis is) of kinderen die bij familie of kennissen wonen.

14. Sociale status moeder(-figuur)

1: inkomsten uit tegenwoordige arbeid: het gaat er hierbij om dat inkomsten uit tegenwoordige arbeid worden verworven. Deze inkomsten kunnen zowel buitenshuis als thuis worden verworven, hetzij in loondienst, hetzij in een vrij beroep.

Dit antwoord moet ook omcirkeld worden indien er sprake is van *zwangerschapsverlof*, *ouderschapsverlof* of *ziekte* (ziektewet) en wanneer men *seizoenarbeid* verricht of *freelance* werkt ten tijde van het PGO. Wanneer de moeder *gedeeltelijk arbeidsongeschikt* is en gedeeltelijk inkomsten verwerft uit tegenwoordige arbeid, dan wordt eveneens dit antwoord omcirkeld.

2 geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid: de moeder(-figuur) verwerft geen inkomen uit tegenwoordige arbeid. In dit geval kunnen inkomsten verworven worden uit vroegere arbeid (AOW, pensioen) of uit uitkeringen, 100% WAO, studiefinanciering etc.

15. Indien inkomsten uit tegenwoordige arbeid

Hierbij wordt gevraagd naar de *huidige* situatie. Indien de moeder *seizoenarbeid* verricht of *freelance* werkt, wordt eveneens gevraagd naar het aantal uren dat men ten tijde van het onderzoek werkt. Alleen bij *zwangerschapsverlof*, *ouderschapsverlof* of *ziekte* wordt gevraagd naar het aantal uren dat men vóór de periode van verlof of ziekte werkte.

4 deeltijd baan, aantal uren onbekend: dit antwoord is bedoeld voor leerlingen die zonder hun moeder naar het PGO zijn gekomen en echt niet weten hoeveel uren hun moeder werkt.

16. Indien geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid

1 werkloos/zoekend: de moeder heeft geen werk en is op zoek naar werk.

2 arbeidsongeschikt: betekent dat de moeder haar werk grotendeels ($\geq 50\%$) niet uitoefent wegens lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid en daarom gebruik maakt van de WAO, AAW of invaliditeitspensioen (ABP).

Wanneer een moeder *gedeeltelijk arbeidsongeschikt* en *gedeeltelijk werkzoekend* is, dan prevaleert het hoogste percentage. Dus als de moeder voor 40% in de WAO zit en voor 60% werk zoekt, dan wordt "werkloos/zoekend" omcirkeld. Zijn deze percentages gelijk, dan wordt eveneens "werkloos/zoekend" omcirkeld.

3 huisvrouw / -man of vrijwilligerswerk: de dagtaak van de moeder(-figuur) bestaat uit het runnen van het huishouden en/of het verrichten van vrijwilligerswerk. De moeder valt niet in één van de andere categorieën (is dus niet werkloos/zoekend of arbeidsonge-

schikt). Zodra dat wel het geval is moet de betreffende categorie worden omcirkeld, ook als de moeder het huishouden runt en/of vrijwilligerswerk verricht.

4 pensioen / VUT: de moeder is gepensioneerd of heeft gebruik gemaakt van een vervroegde uitdiensttredings (VUT)-regeling.

5 nog met een (beroeps)opleiding bezig: de moeder valt niet in één van de bovenstaande categorieën en volgt een (beroeps) opleiding. Het gaat erom dat de ouderfiguur een *dagopleiding* volgt, ongeacht het niveau. Een werkzoekende die in de avonden een deeltijdopleiding volgt, moet dus geregistreerd worden bij "werkloos/werkzoekend".

17. Hoogste voltooide schoolopleiding moeder(figuur)

Dit is het hoogste schooltype waarvan de moeder het *diploma* heeft gehaald. Voorbeeld: de moeder heeft lagere school en twee jaar MAVO. De hoogste voltooide opleiding is dan "lagere school".

1 (geen) lagere school: de moeder heeft geen enkele schoolopleiding afgerond of alleen de lagere school. Hieronder valt ook VGLO en Koran-school.

2 vbo / lbo, mavo: hieronder valt ook ambachtsschool en driejarige HBS/MMS.

5 afgeronde vervolgopleiding in het buitenland: het gaat hier om een afgeronde opleiding *na* de lagere school, die op deze manier niet onder te brengen is bij 2, 3 of 4.

18. Sociale status vader(figuur)

Zie toelichting moeder (vraag 14).

19. Indien inkomsten uit tegenwoordige arbeid

Zie toelichting moeder (vraag 15).

20. Indien geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid

Zie toelichting moeder (vraag 16).

21. Hoogste voltooide schoolopleiding vader(figuur)

Zie toelichting moeder (vraag 17).

22. Aantal broers/zussen op dit moment in het gezin

Het gaat hier om het aantal broers en zussen die ten tijde van het PGO voor meer dan 50% van de tijd op hetzelfde adres als het kind verblijven. Adoptie- en halfbroers of -zussen tellen ook mee, evenals pleegkinderen. Niet meetellen bijvoorbeeld een studerende broer of een getrouwde zus die buitenshuis wonen (indien zij nog in hetzelfde huis wonen als het kind, tellen zij dus wel mee).

2.3 Toelichting TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ"

2.3.1 Algemeen

Met behulp van deze vragenlijst maakt de JGZ-medewerker een inschatting van de psychosociale gezondheid van het kind. De lijst wordt tijdens het PGO door de jeugdarts of verpleegkundige ingevuld (vragen 1 t/m 7). Na afloop van het PGO wordt geregistreerd welke activiteiten er worden ondernomen naar aanleiding van de gesignaleerde problematiek en of er verwijzingen plaats vinden (vragen 8 t/m 17).

De vragen uit deze vragenlijst betreffen alleen psychosociale problematiek en niet puur somatische aandoeningen van het kind. Indien een kind wordt doorverwezen voor bijvoorbeeld een visusafwijking, wordt dit niet in deze vragenlijst genoteerd!

Een overdruk van deze TNO-vragenlijst is opgenomen in bijlage 7.

Delen uit deze vragenlijst zijn gebaseerd op het Project Adolescentenzorg uitgevoerd in de regio Oost-Veluwe (*Van Wezel PMM, Van Ittersum-van de Heuvel ME, Maarsingh EJ. Psychosociale problemen bij schoolgaande adolescenten geregistreerd door de jeugdarts. Resultaten van het preventief gezondheidsonderzoek en het spreekuur op scholen in de regio Oost-Veluwe. Onderzoeksrapport II. GGD Oost-Veluwe, 1993*).

2.3.2 Toelichting per vraag

1. *Welke vragenlijsten zijn ontvangen?*

Hierbij gaat het erom dat de retourenvelop met de vragenlijst(-en) daarin zijn terug ontvangen van de ouders of (oudere) kinderen zelf. De JGZ-medewerker weet uiteraard nooit zeker wat er in de gesloten retourenvelop zit, maar gaat uit van de antwoorden van de ouders of (oudere) kinderen zelf.

Indien de JGZ-medewerker na afloop van het PGO alsnog een vragenlijst ontvangt (doordat de vragenlijst na afloop ter plekke is ingevuld of doordat de vragenlijst thuis is opgehaald en langsgebracht) kan dat hier achteraf nog worden aangegeven.

De LSPPK zou in principe altijd ingevuld moeten zijn door ouders van kinderen uit groep 2. Indien de ouders de LSPPK zijn vergeten in te vullen of mee te nemen, moeten zij dit immers alsnog ter plekke doen (zie paragraaf 1.11).

2. *Wordt door de ouders/jongere een vragenlijst na afloop van het PGO ingevuld, in plaats van voorafgaand daaraan?*

Meestal zal het antwoord hierop 'nee' zijn. Indien de ouders of het kind vergeten zijn om de vragenlijsten mee te nemen, vraagt de JGZ-medewerker of ze de vragenlijst

alsnog wil invullen na afloop van het PGO of thuis (zie paragraaf 1.11). Indien dit gebeurt dan kan dat bij deze vraag worden aangegeven. TNO-PG weet dan later precies welke vragenlijsten voorafgaande aan het PGO zijn ingevuld en welke vragenlijsten pas na afloop zijn ingevuld.

N.B. Indien de ouders of jongeren de vragenlijst wel al hadden ingevuld, maar vergeten zijn mee te nemen, wordt hen gevraagd deze reeds ingevulde vragenlijst in te leveren bij de GGD of naar TNO-PG op te sturen. In dit geval wordt hier antwoordcode '1' omcirkeld.

3. ***Heeft het kind de afgelopen 12 maanden een of meer van de volgende gebeurtenissen meegemaakt, ongeacht of het kind er zelf problemen mee heeft gehad?***

Het gaat er niet om of het kind op een of andere wijze problemen had met de gebeurtenis. De bedoeling van de vraag is om de omstandigheden waarin het kind het afgelopen jaar verkeerde, in kaart te brengen. De antwoorden moeten worden voorgelezen.

2 nieuw broertje / zusje: adoptie- en halfbroers of -zussen tellen ook mee, evenals pleegkinderen.

3 echtscheiding / verbreken relatie partners: het gaat er hierbij om dat het kind de vertrokken partner goed kende, dus dat deze minstens enkele maanden in het gezin functioneerde.

6 het overlijden van iemand buiten het gezin: hierbij gaat het om iemand die het kind persoonlijk gekend heeft.

7 ernstige ziekte of ziekenhuisopname van het kind zelf: van 'ernstige ziekte' wordt gesproken als het kind minstens twee weken (14 dagen) het bed moest houden. Ziekenhuisopname betreft ook poliklinische dagbehandeling, maar geen EHBO of poliklinisch bezoek.

8 ernstige ziekte of ziekenhuisopname van overige gezinsleden: idem antwoordcode '7'.

9 andere 'ingrijpende' gebeurtenis(sen): indien het kind in de afgelopen 12 maanden een andere ingrijpende gebeurtenis heeft meegemaakt of u niet zeker weet of een gebeurtenis valt onder één van de hiervoor genoemde categorieën, geef dat dan hier aan.

4. ***Hoeveel van de biologische ouders van het kind zijn thans aanwezig in het gezin?***

Het gaat hier om de huidige situatie, ten tijde van het PGO. Mogelijke combinaties van antwoorden (bijv. beide ouders van het kind zijn overleden en kind is vervolgens geadopteerd) kunnen bij antwoordcode '6' omschreven worden.

5. **Is er ooit contact geweest met een of meerdere hulpverleners voor vermoede of geconstateerde psychosociale problematiek bij het kind?**

Het gaat om contacten die er ooit zijn geweest of momenteel nog bestaan. De problematiek waar het om gaat is dus reeds in het verleden vermoed of geconstateerd. Problematiek die naar aanleiding van het huidige PGO wordt vermoed of vastgesteld komt vanaf vraag 4 aan de orde.

Indien de JGZ-medewerker meer weet (bijv. uit dossier of van school), dan de ouders of (oudere) kinderen zelf aangeven, wordt dit wel genoteerd bij deze vraag. Bijvoorbeeld als de arts weet dat het kind is aangemeld bij de BVA, maar de ouders melden dit niet, wordt dit antwoord wel omcirkeld (eventueel pas na afloop van het PGO). Bij vraag 7 kan dan worden aangegeven dat de antwoorden mede gebaseerd zijn op eerder verkregen informatie van de JGZ-medewerker.

13 opvoedingsondersteunings-aanbod: bijvoorbeeld Bodaert, cursus "Opvoeden Zo", Instapje, Opstapje, Op-stap, Klimrek etc, of kortdurende begeleiding binnen de eigen dienst, gericht op ondersteuning van de ouders in het opvoeden van hun kind.

6. **Is het kind - i.v.m. psychosociale problematiek - thans nog in behandeling of onder controle bij een of meerdere hulpverleners?**

Het kan voorkomen dat een kind in het verleden werd behandeld en daarvoor nu nog onder controle is. Wanneer de periode tussen de behandeling en een volgende controle of tussen twee opeenvolgende controles langer is dan 12 maanden, dan wordt dit *niet* als 'in behandeling' beschouwd. Is deze periode 12 maanden of korter, dan wordt dit wel als 'in behandeling' beschouwd.

Ook hier geldt dat indien de JGZ-medewerker meer weet (bijv. uit dossier of van school), dan de ouders of (oudere) kinderen zelf, dit wel wordt genoteerd bij deze vraag. Bij vraag 7 kan dan worden aangegeven dat de antwoorden mede gebaseerd zijn op eerder verkregen informatie van de JGZ-medewerker.

7. **Van wie of waardoor kreeg u antwoord op deze vragen?**

Zie voor een toelichting op de diverse soorten ouderfiguren vraag 13 van de vragenlijst "Achtergrondgegevens". Indien de JGZ-medewerker ook via anderen verkregen informatie heeft gebruikt bij het invullen van de vragen kan dat worden aangegeven bij antwoordcode '5'. Dit kunnen bijvoorbeeld gegevens uit het dossier zijn of eerdere informatie van een JGZ-collega of een leerkracht.

8. **Vermoedt u (arts/verpleegkundige) thans een psychosociaal probleem bij dit kind?**

Het gaat hier om een psychosociaal probleem dat naar aanleiding van het huidige PGO wordt vermoed of vastgesteld. Dat kan een probleem zijn dat reeds langer bestaat, maar nog steeds actueel is. Het kan ook een probleem zijn dat tijdens dit PGO voor het eerst wordt onderkend. Het gaat om het (subjectieve) oordeel van de arts of verpleegkundige.

9. **Met welke codering(-en) (maximaal 5) kunt u de problematiek het beste omschrijven?**

In de vragenlijst staat een classificatieschema van probleemgebieden en de bijbehorende probleemcodes vermeld. Indien een psychosociaal probleem bestaat of wordt vermoed, geef dan de tweecijferige probleemcode aan. In totaal kunnen er maximaal vijf probleemcodes worden genoemd. Dit betekent dat er eventueel een keuze gemaakt moet worden van de belangrijkste codes waarmee de problematiek van het kind omschreven kunnen worden.

Indien de problematiek niet is onder te brengen bij een van de codes, kan er een omschrijving van het probleem worden gegeven bij antwoordcode '2'. Dit heeft echter niet de voorkeur.

LET OP: de Peiling JGZ 1997/1998 inventariseert psychosociale problematiek. In de codelijst staat een aantal condities die niet automatisch hoeven te leiden tot psychosociale problemen. Een voorbeeld daarvan is een handicap (code 6.7). Alleen als een kind ten gevolge daarvan psychosociale problemen ondervindt, moet de betreffende code worden ingevuld.

10. **Hoe zwaar schat u de ernst van de problematiek in?**

Onderstaande definieering is bedoeld als richtlijn. Uiteraard blijft het een subjectieve beoordeling van de JGZ-medewerker over de ernst van de problematiek.

1 licht van lichte problematiek spreekt men, indien:

- de leerling goed functioneert
- de leerling het probleem zelf kan oplossen
- het probleem van korte duur en niet hardnekkig is
- de leerling geen verdere hulp behoeft of eventueel op weg geholpen moet worden d.m.v. advisering
- niemand zich zorgen maakt

2 matig van matige problematiek spreekt men, indien:

- de leerling naar behoren functioneert, maar mogelijk enige hinder ondervindt
- de arts of verpleegkundige over de zelfredzaamheid van de leerling of over de hardnekkigheid van het probleem twijfelt en een follow-up gesprek nodig is
- hulpverlening niet nodig is, maar wel bijna altijd gerichte advisering
- nader overleg met derden soms noodzakelijk is
- de arts of verpleegkundige en eventueel ook derden en mogelijk ook de leerling zelf enigszins bezorgd zijn

3 *zwaar* van zware problematiek wordt gesproken, indien:

- de leerling niet voldoende adequaat kan functioneren en dus in zijn functioneren wordt belemmerd
- hulpverlening noodzakelijk is
- overleg met derden i.v.m. organisatie van de hulpverlening moet plaats vinden
- de situatie zorgelijk is door o.a. de complexiteit en de chroniciteit van het probleem

11. *Voor wie is het volgens u voornamelijk een probleem?*

Het kan voorkomen dat volgens de JGZ-medewerker voornamelijk de ouder(s) een probleem hebben met het gedrag van hun kind, terwijl het kind er zelf geen last van lijkt te hebben. In dat geval kan antwoordcode '2' worden omcirkeld. Het gaat uiteindelijk om het oordeel van de arts of verpleegkundige.

N.B. Inherent aan deze vraag is dat u als JGZ-medewerker vindt dat er sprake van een psychosociaal probleem is (zie vraag 8).

12. *Op grond waarvan vermoedt u psychosociale problematiek?*

Hier wordt geregistreerd op grond van welke bevindingen of signalen de arts of verpleegkundige het bestaan van psychosociale problematiek vermoedt.

6 eerdere informatie van JGZ-collega: hierbij gaat het niet om informatie die enkel in het JGZ-dossier staat beschreven, in dat geval wordt antwoordcode '8' ingevuld.

13. *Welke actie hebt u ondernomen of gaat u ondernemen naar aanleiding van de thans vermoede of geconstateerde problematiek?*

Hier wordt geregistreerd welke activiteiten de arts en/of verpleegkundige *thans* onderneemt naar aanleiding van de gesignaleerde problematiek. Is het kind bijvoorbeeld in het verleden voor probleem X naar een opvoedingsondersteuningsprogramma gestuurd en besluit de arts het kind voor datzelfde probleem *thans* naar de RIAGG te verwijzen, dan is de opvoedingsondersteuning reeds bij vraag 5 omcirkeld en wordt de verwijzing naar de RIAGG bij vraag 13 (antwoordcode '7') en vraag 14 (antwoordcode '12') omcirkeld.

7 verwijzing van ouders/kind naar andere hulpverlener(s): voorwaarde om te spreken van een verwijzing is dat er informatie over de problematiek van het kind mondeling of schriftelijk wordt overgedragen aan de andere hulpverlener.

14. ***Naar welke hulpverlener hebt u het kind verwezen of gaat u het kind verwijzen op grond van de thans vermoede of geconstateerde problematiek?***

Hierbij gaat het om een verwijzing naar aanleiding van de *thans* gesignaleerde psychosociale problematiek tijdens dit PGO (zoals benoemd bij vraag 8). Verwijzingen in het verleden zijn al aangegeven bij vraag 5 en 6.

Men spreekt van een verwijzing indien er informatie over de problematiek van het kind mondeling of schriftelijk wordt overgedragen naar een andere hulpverlener of hulpverlenersinstantie.

Indien naar de huisarts wordt doorverwezen met het verzoek om een doorverwijzing, dan moet zowel de huisarts als de betreffende hulpverlener worden omcirkeld. Hetzelfde geldt voor de verpleegkundige die naar de jeugdarts van de GGD doorverwijst.

15. ***Zijn er aanwijzingen in het dossier voor het bestaan van psychosociale problemen bij dit kind tijdens het vorige reguliere pgo?***

Bij deze vraag is het de bedoeling om aan te geven of in het JGZ-dossier bevindingen zijn geregistreerd van het vorige reguliere contact die (kunnen) duiden op psychosociale problematiek bij het kind. Er mag uitsluitend worden afgegaan op de gegevens van het vorige reguliere contact. Informatie uit het huidige PGO mag dus niet worden meegenomen. Voor kinderen van groep 2 kan dit betekenen dat dit gegevens zijn uit het dossier van de Thuiszorgorganisatie.

16. ***De vragenlijst "Inschatting psychosociale gezondheid door JGZ" is afgenomen en ingevuld door***

Spreekt voor zich.

17. ***De vragenlijst "Achtergrondgegevens" is afgenomen en ingevuld door***

Het kan zijn dat de assistent(e) de eerste 8 vragen van deze vragenlijst heeft ingevuld en de arts of verpleegkundige de overige vragen.

2.4 Toelichting TNO-vragenlijst "Non-respons"

2.4.1 Algemeen

Deze vragenlijst wordt alleen ingevuld in de volgende gevallen:

- 1 de ouders en/of het kind zelf weigeren aan het onderzoek mee te doen
OF:
- 2 het kind verschijnt ook na rappel niet op het PGO.

Het is van belang inzicht te hebben in de groep non-respondenten in verband met mogelijke selectieve uitval. Daarom worden op deze vragenlijst enkele gegevens van de non-respondenten opgenomen. De privacy-aspecten werden reeds in paragraaf 1.7 besproken. Deze vragenlijst moet worden ingevuld door de arts of verpleegkundige.

Een overdruk van de TNO-vragenlijst "Non-respons" is opgenomen in bijlage 8.

2.4.2 Toelichting per vraag

1. ***Reden non-respons***
Spreekt voor zich.
2. ***Geboorteland kind***
Aruba wordt in deze vragenlijst gelijkgesteld aan de Nederlandse Antillen.
Met 'toevallige geboorten' dient geen rekening te worden gehouden. Bij een kind van Nederlandse ouders, dat tijdens een vakantie of tewerkstelling van de ouder(s) in het buitenland is geboren, moet als geboorteland Nederland worden opgegeven.
3. ***Geboorteland biologische moeder***
Idem als bij vraag 2. Let op: het gaat om de biologische ouders bij deze vraag en vraag 4!
4. ***Geboorteland biologische vader***
Idem als bij vraag 2. Let op: het gaat hier om de biologische vader!
5. ***Zijn er aanwijzingen in het dossier voor het bestaan van psychosociale problematiek bij dit kind tijdens het vorige reguliere pgo?***
Bij deze vraag is het de bedoeling om aan te geven of in het JGZ-dossier bevindingen zijn geregistreerd van het vorige reguliere contact die (kunnen) duiden op psychosociale problematiek bij het kind. Voor kinderen van groep 2 kan dit betekenen dat dit gegevens zijn uit het dossier van de Thuiszorgorganisatie.

6. ***Met welke codering(-en) (maximaal 5) kunt u de problematiek het beste omschrijven?***

In de vragenlijst staat een classificatieschema van probleemgebieden en de bijbehorende probleemcodes vermeld. Indien u een psychosociaal probleem vermoedt op basis van de dossiergegevens van het vorige PGO, geef dan hier de tweecijferige probleemcode aan. In totaal kunnen er maximaal vijf probleemcodes worden genoemd. Dit betekent dat er eventueel een keuze gemaakt moet worden van de belangrijkste codes waarmee de problematiek van het kind omschreven kunnen worden.

Indien de problematiek niet is onder te brengen bij een van de codes, kan er een omschrijving van het probleem worden gegeven bij antwoordcode '2'. Dit heeft echter niet de voorkeur.

LET OP: de Peiling JGZ 1997/1998 inventariseert psychosociale problematiek. In de codelijst staat een aantal condities die niet automatisch hoeven te leiden tot psychosociale problemen. Een voorbeeld daarvan is een handicap (code 6.7). Alleen als een kind ten gevolge daarvan psychosociale problemen ondervindt, moet de betreffende code worden ingevuld.

7. ***Is er ooit contact geweest met een of meerdere hulpverleners voor vermoede of geconstateerde psychosociale problematiek bij het kind?***

Het gaat om contacten die er ooit zijn geweest of momenteel nog bestaan. Hiervoor kan alle informatie gebruikt worden die de JGZ-medewerker ter beschikking is (dossier, mondelinge informatie van leerkracht of collega, etc.).

8. ***Deze vragenlijst is ingevuld door***

Spreekt voor zich.

2.5 Toelichting vragenlijst LSPPK

2.5.1 Algemeen

De LSPPK is een lijst die inzicht biedt in de zorgen van de ouder over psychosociale problemen van het kind en de mening van de arts of verpleegkundige over de bedreiging die deze problemen inhouden voor kind en omgeving. De LSPPK is ontwikkeld door een landelijke werkgroep van de Vakgroep Epidemiologie van de LVGGD.

De LSPPK is voor deze peiling aangepast t.o.v. de originele versie, wegens integratie met andere onderdelen van de peiling. Daarnaast is het persoonsnummer van het kind toegevoegd (bovenaan de lijst) en de vraag door wie de vragenlijst is ingevuld (moeder, vader, samen of iemand anders).

De aangepaste LSPPK omvat twee onderdelen: de mening van de ouders (door hen thuis in te vullen of net voorafgaand aan het PGO) en de mening van de jeugdarts of verpleegkundige (in te vullen tijdens het PGO). Aan de ouders wordt gevraagd de ingevulde vragenlijst mee te nemen naar het PGO (benodigde tijd voor het invullen maximaal 3 minuten).

Voor de Peiling JGZ 1997/1998 wordt de LSPPK thuis ingevuld door de ouders (benodigde tijd voor het invullen \pm 3-5 minuten) en meegenomen naar het PGO. Indien de ouders zijn vergeten de LSPPK in te vullen of mee te nemen, wordt gevraagd om dat alsnog ter plekke te doen. De JGZ-medewerker neemt dan eerst het persoonsnummer van het kind over van de presentielijst op de LSPPK.

Een overdruk van de versie van de LSPPK die in de Peiling JGZ 1997/1998 wordt gebruikt is opgenomen in bijlage 9a. Achtergrondinformatie over de ontwikkeling van de LSPPK is te vinden in bijlage 9b.

De LSPPK vormt uitgangspunt voor een gesprek met de ouders over eventuele zorgen die zij zich over hun kind maken. De jeugdarts of verpleegkundige die het PGO afneemt, loopt de lijst door en onderzoekt per item in hoeverre naar zijn/haar mening sprake is van een (ontwikkelings)-risico voor het kind. De LSPPK gaat *alleen over psychosociale problematiek*. Ouders kunnen zich echter ook zorgen maken over andere (medische) zaken. Het spreekt vanzelf dat die onderwerpen ook aan bod komen. Zij dienen echter niet ingevuld te worden op het LSPPK formulier.

De arts of verpleegkundige gaat in op elk afzonderlijk onderdeel van de vragenlijst en vult achter *elk* vraagonderdeel de kolom 'codering arts / verpleegkundige' in, óók als de ouder zich over dat item geen zorgen maakt. Per vraagonderdeel zijn aandachtspunten geformuleerd op grond waarvan de jeugdarts of verpleegkundige navraag doet bij de ouders en vervolgens zijn/haar mening invult.

2.5.2 Toelichting voor de arts of verpleegkundige op de vragen

In het volgende worden voor elke vraag uit de vragenlijst aandachtspunten geformuleerd, die verduidelijken om welk(e) gedragsaspect(en) het in het betreffend vraagonderdeel gaat. Aan de hand hiervan kan de jeugdarts of verpleegkundige gerichter vragen stellen wanneer hij/zij de vragenlijst met de ouders doorneemt.

1. ***Kan uw kind goed spelen met andere kinderen? (vriendjes, broer, zus)***
Gedacht wordt aan het volgende gedrag van het kind:
 - veel ruziemaken
 - veel plagen
2. ***Vraagt uw kind regelmatig op een storende manier om aandacht?***
Storend, dat wil zeggen:
 - hulp vragen voor dingen die het kind zelf kan, op een dwingende, eisende of anderszins hinderlijke manier
 - aandacht vragen door 'gek' doen (beweeglijk, druk gedrag; ongeduldig, onrustig)
3. ***Is uw kind regelmatig dwars of koppig?***
 - is vaak koppig en stuurs, is bijna niet vatbaar voor beloning/straf, regels en afspraken
4. ***Hoe gaat het met uw kind op school? (bijv. opdrachten begrijpen, ergens de aandacht bijhouden)***
De volgende problemen kunnen zich voordoen. Hierbij wordt gelet op gedrag dat anders is/achter is in vergelijking tot leeftijdgenootjes:
 - heeft moeite met concentreren
 - kan niet lang de aandacht bij iets houden
 - is makkelijk af te leiden
 - speelt met veel onderbrekingen
 - kan niet alleen spelen
5. ***Heeft uw kind moeilijkheden met spraak of taal? (bijv. veel woorden niet goed uitspreken, stotteren, weinig praten)***
 - veel woorden niet goed kunnen uitspreken
 - stotteren
 - weinig praten
 - weinig woorden kennen
6. ***Heeft uw kind moeite met uw afwezigheid? (bijv. wanneer het een middagje bij andere kinderen speelt of uit logeren gaat)***
 - is langere tijd van streek na het afscheid nemen door de ouder (op school bijv.)
 - heeft moeite met spelen bij vriendjes als ouder er niet bij is
 - kan niet uit logeren zonder dat ouder erbij is
7. ***Is uw kind regelmatig stil of teruggetrokken?***
 - wordt veel geplaagd
 - komt niet voor zichzelf op
 - gaat contacten met andere kinderen en met volwassenen uit de weg

- is geremd
 - is tobberig
 - is depressief
8. **Heeft uw kind voldoende zelfvertrouwen? (bijv. in nieuwe situaties)**
- is bang om iets verkeerd te doen
 - heeft last van faalangst
9. **Heeft uw kind last van angsten of is het regelmatig bang?**
- is regelmatig angstig
 - zijn/haar functioneren wordt overheerst door angsten
 - heeft vaak nachtmerries
10. **Is er iets anders in het gedrag of de ontwikkeling van uw kind waar u zich zorgen over maakt?**
- De arts of verpleegkundige vult naar aanleiding van deze vraag alleen zijn/haar mening in over het probleem dat de ouder te berde brengt. Als ouders hier niets invullen, dan is de code 0.
- Indien hier een psychosociaal probleem is ingevuld, dan dient de arts of verpleegkundige in eerste instantie door te vragen om na te gaan of het probleem bij één van de eerdere vragen behoort. Zo ja, dan dient dat daar aangekruist te worden. Zo nee, dan wordt de normale codering (zie verder) aangehouden voor de aanwezigheid van andere psychosociale problemen.

2.5.3 Invulwijze kolom 'arts / verpleegkundige'

In de kolom 'arts / verpleegkundige' vult de jeugdarts of verpleegkundige per vraagonderdeel zijn/haar bevindingen in. Deze kolom geeft aan in hoeverre de arts of verpleegkundige en de ouder na elk besproken item van mening zijn dat er (nog) reden tot zorg is over dat bepaalde gedragsaspect van het kind.

Per vraag (1 t/m 10) vult de arts of verpleegkundige één van de onderstaande codes in, die hij of zij van toepassing acht.

- 0 = als ouder en arts/verpleegkundige beiden vinden dat er geen reden voor zorg is
- 1 = ouder maakt zich wel zorgen en arts/verpleegkundige niet
- 2 = ouder maakt zich geen zorgen en arts/verpleegkundige wel
- 3 = als beiden vinden dat er wel reden voor zorg is

Op de originele LSPPK komt een kolom 'actie' voor, waarin de arts/verpleegkundige moet aangeven welke actie hij onderneemt naar aanleiding van de vermoede of geconstateerde psychosociale problematiek. Deze kolom is weggelaten in de versie die voor de Peiling JGZ 1997/1998 wordt gebruikt, omdat deze kolom volledig overlapt met de vragen 13 en 14 daaromtrent in de TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ".

2.6 Toelichting vragenlijst CBCL

“De Child Behavior Checklist/4-18 (CBCL/4-18) is een van oorsprong Amerikaanse vragenlijst die ontworpen is om door ouders of verzorgers van een kind of jeugdige van 4-18 jaar ingevuld te worden. De CBCL werd in het Nederlands vertaald. De CBCL is zo ontworpen dat deze door ouders, die tenminste een leesvaardigheid op het niveau van de laatste groep van het basisonderwijs hebben, zonder verdere uitleg ingevuld kan worden (...)

Deze passage is ontleend aan: *Verhulst FC, Ende J van der, Koot HM. Handleiding voor de CBCL/4-18. Afdeling Kinder- en jeugdpsychiatrie Sophia Kinderziekenhuis / Academisch Ziekenhuis Rotterdam / Erasmusuniversiteit Rotterdam. Rotterdam, 1996.*

De CBCL is een vragenlijst waarin ouders gevraagd wordt naar psychosociale problematiek bij hun kinderen. Voor de Peiling JGZ 1997/1998 wordt de CBCL thuis ingevuld door de ouders (benodigde tijd voor het invullen ± 15 - 20 minuten) en in een gesloten envelop ingeleverd bij het PGO. Wat er moet gebeuren indien de ouders deze vragenlijst zijn vergeten in te vullen of mee te nemen, staat beschreven in paragraaf 1.11.

Aan de ouders die hun kind niet naar het PGO begeleiden is in de toestemmingsbrief van TNO-PG gevraagd de envelop met de CBCL aan hun kind mee te geven (bijvoorbeeld bij klas 2 van het voortgezet onderwijs). De GGD houdt op de presentielijst bij of de CBCL is ontvangen.

De arts of verpleegkundige krijgt dus *géén inzage in de CBCL!* De vragenlijst dient als referentiekader voor interpretatie door TNO-PG van de informatie die tijdens het PGO wordt verzameld. In de Peiling wordt de CBCL naast andere onderzoeksmethoden gebruikt waarmee beoogd wordt psychosociale gezondheid op een gestandaardiseerde manier in kaart te brengen (LSPPK, KIVPA en de TNO-vragenlijst “Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ”). Daardoor ontstaat de mogelijkheid de uitkomsten van de genoemde vragenlijsten te vergelijken met de CBCL. Voorwaarde is dan wel dat de uitkomsten van de CBCL niet die van de andere hebben kunnen beïnvloeden. Daarom kan de jeugdarts of verpleegkundige geen inzage krijgen in de ingevulde CBCL. Alleen de resultaten van de LSPPK zijn ter inzage van de arts of verpleegkundige.

Een overdruk van de CBCL is opgenomen in bijlage 10. Voor het gebruik van het onderzoeksinstrument is schriftelijk toestemming verleend door Prof. Dr. F.C. Verhulst.

2.7 Toelichting vragenlijst YSR

"De Youth Self-Report (YSR) is een van oorsprong Amerikaanse vragenlijst die ontworpen is door T.M. Achenbach om door jeugdigen van 11-18 jaar zelf ingevuld te worden. De YSR is de door jeugdigen zelf in te vullen versie van de Child Behavior Checklist (CBCL/4-18) die door ouders ingevuld wordt en die beschreven is in een aparte handleiding. De YSR werd in het Nederlands vertaald. De YSR kan ingevuld worden door jeugdigen van 11-18 jaar met een leesniveau overeenkomend met dat van leerlingen in de laatste groep van het basisonderwijs". Deze passage is ontleend aan: *Verhulst FC, Ende J van der, Koot HM. Handleiding voor de Youth Self-Report (YSR). Afdeling Kinder- en jeugdpsychiatrie Sophia Kinderziekenhuis / Academisch Ziekenhuis Rotterdam / Erasmusuniversiteit Rotterdam. Rotterdam, 1997.*

De Youth Self Report (YSR) is vrijwel gelijk aan de CBCL, alleen geformuleerd in de 'ik-vorm'. Deze vragenlijst wordt thuis ingevuld door de leerling zelf (benodigde tijd voor het invullen ± 15-20 minuten) en in een gesloten envelop ingeleverd bij het PGO. Wat er moet gebeuren indien de jongeren deze vragenlijst zijn vergeten in te vullen of mee te nemen, staat beschreven in paragraaf 1.11.

De arts of verpleegkundige krijgt dus géén inzage in de YSR!

Een overdruk van de YSR is opgenomen in bijlage 11. Voor het gebruik van het onderzoeksinstrument is schriftelijk toestemming verleend door Prof. Dr. F.C. Verhulst.

2.8 Toelichting vragenlijst KIVPA

2.8.1 Algemeen

De KIVPA (Korte Indicatieve Vragenlijst Psychosociale Problematiek Adolescenten) is een korte vragenlijst voor het opsporen van mogelijke psychosociale problematiek bij schoolgaande jongeren tussen 13 en 18 jaar. De vragenlijst is ontwikkeld door een landelijke werkgroep van de Vakgroep Epidemiologie van de LVGGD. Het doel van de vragenlijst is om leerlingen met problemen vroegtijdig te signaleren en daarmee te bevorderen dat tijdig begeleiding en hulpverlening ingezet kan worden. De vragenlijst is bedoeld als handvat voor de afdelingen JGZ van GGD'en om doelgericht te kunnen werken voor wat betreft het signaleren en begeleiden van leerlingen met een psychosociaal probleem. Het invullen van de vragenlijst duurt 5-10 minuten.

Voor dit onderzoek wordt de vragenlijst thuis ingevuld door de leerling zelf en wordt vervolgens in een gesloten envelop meegenomen naar het PGO. Op de presentielijst wordt aangetekend of de KIVPA is ontvangen. Wat er moet gebeuren indien de jongeren deze vragenlijst zijn vergeten in te vullen of mee te nemen, staat beschreven in paragraaf 1.11.

In het kader van de Peiling JGZ 1997/1998 krijgen de JGZ-medewerkers dus géén inzage in de KIVPA. Zij weten dus niet wat de jongeren bij de vragen hebben ingevuld. Daarom moeten de JGZ-medewerkers altijd aan de jongere vragen of zij naar aanleiding van het invullen van de vragenlijst nog dingen willen bespreken.

Een overdruk van de KIVPA is opgenomen in bijlage 12.

2.8.2 Toelichting per vraag

Bij alle vragen gaat het erom dat leerlingen zelf, zo eerlijk mogelijk, de vragenlijst invullen. Leerlingen zouden eventueel telefonisch kunnen vragen om uitleg als ze iets niet begrijpen. Moeilijke begrippen kunnen dan verduidelijkt worden, zonder dat de leerling in een bepaalde richting wordt gestuurd.

Vraag 1 t/m 7, 11 t/m 17

Spreken voor zich.

Vraag 8

Een kalmeringsmiddel is (voor deze vragenlijst) elk middel dat de leerling gebruikt om door te kunnen slapen of rustig van te worden. Leerlingen die Seresta, Valium, enz. gebruiken zijn meestal wel op de hoogte van het feit dat deze behoren tot deze groep.

Vraag 18 t/m 31

Leerlingen moeten over deze vragen niet te lang nadenken. Als leerlingen vragen om verduidelijking van een begrip, geef dan een omschrijving en geen voorbeeld; de volgende omschrijving kunnen hierbij worden gehanteerd voor de moeilijkere begrippen:

- vraag 19** *opstandig*: vaak tegen de draad in, je ligt vaak dwars
- vraag 20** *onzeker*: je twijfelt vaak, je durft niet goed dingen te ondernemen
- vraag 22** *zelfstandig*: je bent in staat om je eigen zaken goed te regelen, goed voor jezelf te zorgen
- vraag 23** *driftig/agressief*: je wordt snel kwaad, gooit en smijt met dingen of je gaat op de vuist
- vraag 24** *zenuwachtig/gespannen*: nerveus
- vraag 26** *gesloten/teruggetrokken*: je uit je niet makkelijk, je gaat weinig met vrienden om
- vraag 28** *verlegen*: je voelt je nogal onprettig in de omgang met andere mensen, je bent niet zo zelfbewust
- vraag 29** *spontaan*: je uit je gemakkelijk
- vraag 30** *depressief*: je bent soms héél somber of zwaarmoedig, je vindt er soms echt niks aan

2.8.3 Leden werkgroep ontwikkeling KIVPA

C.A. Bos (epidemioloog, GGD Zuidwest Drenthe/GGD Noord- en Midden Drenthe)

J. Van Ede (epidemioloog, GGD de Friese Wouden)

E.J. Maarsingh (epidemioloog, GGD Regio Stedendriehoek)

Adviseur:

C.J. Lako (universitair docent, vakgroep Bestuurs- en Organisatie Wetenschappen, KUN)

BIJLAGE 1 Nummers deelnemende organisaties Peiling JGZ 1997/1998

GGD-en		OKZ-organisaties	
<i>Regio Noord (provincies Groningen, Friesland, Drenthe)</i>			
04	GGD Noord-Friesland ^P	101	St. Thuiszorg Ommelanden ^P
07	GGD Noord-Midden Drenthe ^P	109	St. Thuiszorg Drenthe ^{P^s}
08	GGD Zuid-West Drenthe ^s	170	Thuiszorg Het Friese Land ^s
05	GGD Zuid-West Friesland ^s		
<i>Regio Oost (provincies Gelderland, Overijssel, Flevoland)</i>			
18	GGD Regio Achterhoek ^P	171	St. Thuiszorg Midden Gelderland ^P
19	Dienst Brandweer en Volksgezondheid Arnhem ^P	172	Thuiszorg Salland ^P
14	GGD Regio Stedendriehoek ^s	173	Thuiszorg "Flevoland" ^s
22	GGD Flevoland ^s	119	St. Thuiszorg Oost-Veluwe ^s
		174	St. Thuiszorg "Z-W Overijssel" ^s
<i>Regio Zuid (provincies Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)</i>			
59	GGD Noord-Limburg ^P	159	St. Het Groene Kruis Noord-Limburg ^P
50	GGD Zeeland ^P	175	Thuiszorg "Kempenstreek" ^P
55	GGD Brabant-Noordoost ^s	176	St. Thuiszorg Oostelijk-Zuid-Limburg ^s
70	GGD Midden-Brabant ^s	177	Stichting Thuiszorg Brabant N-O ^s
<i>Regio West (provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht)</i>			
28	GGD Westfriesland ^P	178	St. Kruiswerk West Friesland ^P
71	GGD Rijnstreek ^P	149	Kruiswerk Zuidhollandse Eilanden ^P
49	GGD Zuidhollandse Eilanden ^P		
26	GGD Zuidoost-Utrecht ^s	179	Thuiszorg Gooi en Vechtstreek ^s
72	GGD Zuid-Kennemerland ^s	180	Thuiszorg IJmond ^s
30	GGD Midden-Kennemerland ^s		
<i>Grote steden</i>			
39	GGD Den Haag	157	St. Thuiszorg Eindhoven
57	GGD Eindhoven		

^P = plattelandsdienst; ^s = stadsdienst

BIJLAGE 2 Voorbeeld lijst van JGZ-medewerkers Peiling JGZ 1997/1998

Naam organisatie: _____

Telefoon: _____

Fax: _____

Nummer	Naam medewerker	Functie
1		contactpersoon
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

BIJLAGE 3 Toestemmingsbrieven TNO aan ouders en jongeren

Hierna volgen de teksten van de TNO-brieven, die door de GGD aan de ouders van kinderen die voor het PGO worden uitgenodigd moeten worden overhandigd of toegestuurd. Zoals in paragraaf 1.7 reeds werd opgemerkt eist de MEC-TNO, dat deze brief in elk geval in de originele staat wordt overhandigd of toegestuurd. Ook in het geval de GGD zelf een uitnodigingsbrief opstelt. Tekstwijzigingen of afdrucken van de tekst op GGD-papier is niet toegestaan.

Divisie Collectieve Preventie
 Gaubiusgebouw, Zernikedreef 9
 Gortergebouw, Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer

071 518 19 20

Doorkiesnummer

071 5181723

Datum

24 september 1997

Ons nummer

EB/al 3975/3750 cor.004

Uw brief

Aan de ouders of verzorgers van leerlingen
 in groep 2 van het Basisonderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek "Peilingen JGZ"
 naar de gezondheid van kinderen in Nederland

Geachte ouders / verzorgers,

Uw kind wordt binnenkort uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts en/of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar de school van uw kind toe behoort. Meestal ontvangt u die uitnodiging voor het PGO tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

Wij vragen u om medewerking van u en uw kind aan een onderzoek naar de gezondheid van kinderen in Nederland. Het doel van dit onderzoek is bij te dragen aan de verbetering van die gezondheid. Dit jaar wordt de psychosociale gezondheid bij \pm 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterzijde van deze brief geven wij meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen uw naam en adres en die van uw kind niet te weten. Het onderzoek gebeurt met toestemming van de Medisch Ethische Commissie van TNO-PG.

Wij verzoeken u enkele vragen te beantwoorden die u door de jeugdarts of verpleegkundige zullen worden gesteld over de psychosociale gezondheid van uw kind en een aantal algemene zaken. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan u gewend bent. Wij vragen u verder thuis twee vragenlijsten (CBCL en LSPPK) in te vullen. Deze vragenlijsten zijn bijgesloten. Het invullen daarvan zal u ongeveer 20-30 minuten kosten. Wat u er daarna mee moet doen wordt in de toelichting op de achterzijde van deze brief uitgelegd in paragraaf 5.

Wij hopen van harte dat u aan dit onderzoek uw medewerking wilt verlenen en wij danken u bij voorbaat voor de moeite. Mocht u toch besluiten niet aan het onderzoek mee te doen, dan heeft dat uiteraard geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de jeugdarts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens R.M.F. Burgmeijer, jeugdarts

Mevr. E. Bruggeman,
 Projectmedewerker Peilingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst CBCL met Envelop + Vragenlijst LSPPK

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie
 en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen
 van het aantal gezonde levensjaren van de mens.
 Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en
 gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens
 en ouderen

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
 natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene
 Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO,
 zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de
 Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage.

Toelichting

1 Wat is TNO-PG?

TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) te Leiden is een instituut dat onderzoek doet op het terrein van de volksgezondheid. De Sector Jeugd van TNO-PG richt zich onder andere op de gezondheidszorg voor onze jeugd van 0 tot 19 jaar, die ervoor moet zorgen dat onze jeugd zo gezond mogelijk opgroeit.

2 Waarom worden Peilingen JGZ uitgevoerd?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse kinderen *als groep* is gesteld. Sinds 1991 voert TNO-PG in samenwerking met de Landelijke Vereniging voor GGD's jaarlijks een Peiling Jeugdgezondheidszorg uit, waarbij onderdelen van de gezondheid van de jeugd worden onderzocht. In vorige peilingen is onder andere gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, lichamelijke activiteiten en walkmangebruik.

3 Hoe zit het met de privacy?

Omdat het erom gaat de gezondheidstoestand van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG de persoonlijke gegevens van u en uw kind niet te weten: het onderzoek gebeurt volledig anoniem. Het nummer op de vragenlijsten voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward kunnen worden met die van een ander kind. TNO-PG kent niet de namen en adressen van de kinderen die aan het onderzoek hebben meegedaan.

4 Wat is het onderwerp van de Peiling JGZ in 1997/1998?

Deze keer wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Populair gezegd gaat het daarbij erom of iemand "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan iemands gedrag, stemming, leerprestaties en andere dingen.

5 Wat vragen wij van u als u aan het onderzoek wilt meewerken?

Bijgaand treft u twee vragenlijsten aan, de CBCL en de LSPPK. Wij vragen u beide vragenlijsten in te vullen, eerst de CBCL en daarna de LSPPK. Het invullen wijst zich vanzelf. Sommige vragen van de CBCL zijn mogelijk geheel niet van toepassing op uw kind. Wij vragen u toch met klem om bij elke vraag een antwoord te geven. Wilt u in verband met uw privacy niet uw naam of adres op de vragenlijsten schrijven?

Na het invullen doet u alleen de CBCL in de bijgaande envelop en plakt die dicht. De andere vragenlijst, de LSPPK, gaat dus niet in de envelop!

De gesloten envelop met de CBCL erin en de losse LSPPK neemt u mee naar de afspraak voor het PGO met de jeugdarts of verpleegkundige. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat u op de CBCL hebt ingevuld, maar mag wel inzage hebben in de LSPPK, omdat hij of zij daarop zelf ook enkele dingen moet invullen. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat beide vragenlijsten naar TNO-PG worden verzonden.

6 Maakt het verschil in de zorgverlening of u wel of niet deelneemt aan het onderzoek?

U kunt er gerust op zijn dat als u niet aan het onderzoek deelneemt u dezelfde goede zorg wordt aangeboden door de jeugdarts of verpleegkundige als wanneer de Peiling JGZ er niet geweest zou zijn. Zoals u hierboven hebt kunnen lezen, kan de arts of de verpleegkundige de ingevulde LSPPK-vragenlijst tijdens het PGO inzien en gebruiken om met u daarover een gesprek te hebben. Dit kan natuurlijk niet als de vragenlijst niet is ingevuld. U kunt uiteraard altijd vragen stellen aan de arts of verpleegkundige als u meent dat uw kind 'niet lekker in zijn of haar vel zit'.

Divisie Collectieve Preventie
 Gaubiusgebouw, Zernikereef 9
 Gortergebouw, Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer
071 518 19 20

Doorkiesnummer
071 518 723

Datum

24 september 1997

Ons nummer

EB/al 3976/3750 cor.005

Uw brief

Aan de ouders of verzorgers van leerlingen
 in groep 4 van het Basisonderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek "Peilingen JGZ"
 naar de gezondheid van kinderen in Nederland

Geachte ouders / verzorgers,

Uw kind wordt binnenkort uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts en/of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar de school van uw kind toe behoort. Meestal ontvangt u die uitnodiging voor het PGO tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

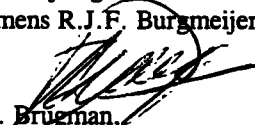
Wij vragen u om medewerking van u en uw kind aan een onderzoek naar de gezondheid van kinderen in Nederland. Het doel van dit onderzoek is bij te dragen aan de verbetering van die gezondheid. Dit jaar wordt de psychosociale gezondheid bij \pm 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterzijde van deze brief geven wij meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen uw naam en adres en die van uw kind niet te weten. Het onderzoek gebeurt met toestemming van de Medisch Ethische Commissie van TNO-PG.

Wij verzoeken u enkele vragen te beantwoorden die u door de jeugdarts of verpleegkundige zullen worden gesteld over de psychosociale gezondheid van uw kind en een aantal algemene zaken. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan u gewend bent. Wij vragen u verder thuis een vragenlijst (CBCL) in te vullen. Deze vragenlijst is bijgesloten. Het invullen daarvan zal u ongeveer 15-20 minuten kosten. Wat u er daarna mee moet doen wordt in de toelichting op de achterzijde van deze brief uitgelegd in paragraaf 5.

Wij hopen van harte dat u aan dit onderzoek uw medewerking wilt verlenen en wij danken u bij voorbaat voor de moeite. Mocht u toch besluiten niet aan het onderzoek mee te doen, dan heeft dat uiteraard geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de jeugdarts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts.

 Mevr. E. Brugman,
 Projectmedewerker Peilingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst CBCL + Envelop

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie
 en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen van het aantal gezonde levensjaren van de mens. Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens en ouderen

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
 natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage.

Toelichting

1 Wat is TNO-PG?

TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) te Leiden is een instituut dat onderzoek doet op het terrein van de volksgezondheid. De Sector Jeugd van TNO-PG richt zich onder andere op de gezondheidszorg voor onze jeugd van 0 tot 19 jaar, die ervoor moet zorgen dat onze jeugd zo gezond mogelijk opgroeit.

2 Waarom worden Peilingen JGZ uitgevoerd?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse kinderen *als groep* is gesteld. Sinds 1991 voert TNO-PG in samenwerking met de Landelijke Vereniging voor GGD's jaarlijks een Peiling Jeugdgezondheidszorg uit, waarbij onderdelen van de gezondheid van de jeugd worden onderzocht. In vorige peilingen is onder andere gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, lichamelijke activiteiten en walkmangebruik.

3 Hoe zit het met de privacy?

Omdat het erom gaat de gezondheidstoestand van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG de persoonlijke gegevens van u en uw kind niet te weten: het onderzoek gebeurt volledig anoniem. Het nummer op de vragenlijsten voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward kunnen worden met die van een ander kind. TNO-PG kent niet de namen en adressen van de kinderen die aan het onderzoek hebben meegedaan.

4 Wat is het onderwerp van de Peiling JGZ in 1997/1998?

Deze keer wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Populair gezegd gaat het daarbij erom of iemand "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan iemands gedrag, stemming, leerprestaties en andere dingen.

5 Wat vragen wij van u als u aan het onderzoek wilt meewerken?

Bijgaand treft u een vragenlijst aan, de CBCL. Wij vragen u deze in te vullen. Het invullen wijst zich vanzelf. Sommige vragen van de CBCL zijn mogelijk geheel niet van toepassing op uw kind. Wij vragen u toch met klem om bij elke vraag een antwoord te geven. Wilt u in verband met uw privacy niet uw naam of adres op de vragenlijst schrijven?

Na het invullen doet u de CBCL in de bijgaande envelop en plakt die dicht.

De gesloten envelop met de CBCL erin neemt u mee naar de afspraak voor het PGO met de jeugdarts of verpleegkundige. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat u op de CBCL hebt ingevuld. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat de vragenlijst naar TNO-PG wordt verzonden.

6 Maakt het verschil in de zorgverlening of u wel of niet deelneemt aan het onderzoek?

U kunt er gerust op zijn dat als u niet aan het onderzoek deelneemt u dezelfde goede zorg wordt aangeboden door de jeugdarts of verpleegkundige als wanneer de Peiling JGZ er niet geweest zou zijn. U kunt natuurlijk altijd vragen stellen aan de arts of verpleegkundige als u meent dat uw kind 'niet lekker in zijn of haar vel zit'.

TNO Preventie en Gezondheid

Divisie Collectieve Preventie
 Gaubiusgebouw Zernikedreef 9
 Gortergebouw Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer

071 518 19 20

Doorkiesnummer

071 5181723

Datum

24 september 1997

Ons nummer

EB/al 3977/3750 cor.006

Uw brief

Aan de ouders of verzorgers van leerlingen
 in groep 7 of 8 van het Basisonderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek "Peilingen JGZ"
 naar de gezondheid van jongeren in Nederland

Geachte ouders / verzorgers,

Uw kind wordt binnenkort uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts en/of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar de school van uw kind toe behoort. Meestal ontvangt u die uitnodiging voor het PGO tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

Wij vragen u om medewerking van u en uw kind aan een onderzoek naar de gezondheid van jongeren in Nederland. Het doel van dit onderzoek is bij te dragen aan de verbetering van die gezondheid. Dit jaar wordt de psychosociale gezondheid bij \pm 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterzijde van deze brief geven wij meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen uw naam en adres en die van uw kind niet te weten. Het onderzoek gebeurt met toestemming van de Medisch Ethische Commissie van TNO-PG.

Wij verzoeken u enkele vragen te beantwoorden die u door de jeugdarts of verpleegkundige zullen worden gesteld over de psychosociale gezondheid van uw kind en een aantal algemene zaken. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan u gewend bent. Wij vragen u verder de bijgaande vragenlijst (CBCL) thuis in te vullen. Aan uw kind vragen wij om een andere vragenlijst (de YSR) in te vullen. Uw kind ontvangt daarvoor een soortgelijke brief als deze (bijgesloten; wilt u deze aan hem of haar geven). Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat uw kind de YSR geheel zelfstandig invult en u hem of haar daarbij niet helpt of suggesties geeft. Het invullen van de vragenlijst zal u en uw kind ieder in totaal ongeveer 15 tot 20 minuten kosten. Wat u daarna met de vragenlijst moet doen wordt in de toelichting op de achterzijde van deze brief uitgelegd in paragraaf 5.

Wij hopen van harte dat u aan dit onderzoek uw medewerking wilt verlenen en wij danken u bij voorbaat voor de moeite. Mocht u toch besluiten niet aan het onderzoek mee te doen, dan heeft dat uiteraard geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de jeugdarts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens R.J.P. Burgmeijer, jeugdarts.

Mevr. E. Brughman
 Projectmedewerker Peilingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst CBCL + Envelop (voor ouders / verzorgers)
 Vragenlijst YSR + Envelop (voor uw kind)

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie
 en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen
 van het aantal gezonde levensjaren van de mens.
 Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en
 gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens
 en ouderen.

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
 natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene
 Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO,
 zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de
 Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage

Toelichting

1 Wat is TNO-PG?

TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) te Leiden is een instituut dat onderzoek doet op het terrein van de volksgezondheid. De Sector Jeugd van TNO-PG richt zich onder andere op de gezondheidszorg voor onze jeugd van 0 tot 19 jaar, die ervoor moet zorgen dat onze jeugd zo gezond mogelijk opgroeit.

2 Waarom worden Peilingen JGZ uitgevoerd?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse kinderen *als groep* is gesteld. Sinds 1991 voert TNO-PG in samenwerking met de Landelijke Vereniging voor GGD's jaarlijks een Peiling Jeugdgezondheidszorg uit, waarbij onderdelen van de gezondheid van de jeugd worden onderzocht. In vorige peilingen is onder andere gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, lichamelijke activiteiten en walkmangebruik

3 Hoe zit het met de privacy?

Omdat het erom gaat de gezondheidstoestand van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG de persoonlijke gegevens van u en uw kind niet te weten: het onderzoek gebeurt volledig anoniem. Het nummer op de vragenlijsten voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward kunnen worden met die van een ander kind. TNO-PG kent niet de namen en adressen van de kinderen die aan het onderzoek hebben meegedaan.

4 Wat is het onderwerp van de Peiling JGZ in 1997/1998?

Deze keer wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Populair gezegd gaat het daarbij erom of iemand "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan iemands gedrag, stemming, leerprestaties en andere dingen.

5 Wat vragen wij van u als u aan het onderzoek wilt meewerken?

Bijgaand treft u een vragenlijst aan, de CBCL. Wij verzoeken u deze in te vullen. Het invullen wijst zich vanzelf. Sommige vragen van de CBCL zijn mogelijk geheel niet van toepassing op uw kind. Wij vragen u toch met klem om bij elke vraag een antwoord te geven. Wilt u in verband met uw privacy niet uw naam of adres of die van uw zoon/dochter op de vragenlijst schrijven?

Na het invullen doet u de CBCL in de bijgaande envelop en plakt die dicht. De gesloten envelop met de CBCL erin neemt u mee naar de afspraak voor het PGO met de jeugdarts of verpleegkundige. Als uw zoon/dochter zonder u naar het PGO gaat, verzoeken wij u hem/haar de gesloten enveloppe mee te geven. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat u op de CBCL heeft ingevuld. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat de vragenlijst naar TNO-PG wordt verzonden.

N.B.: Het is erg belangrijk dat uw zoon/dochter de YSR geheel zelfstandig invult en dat u geen aanwijzingen of suggesties geeft. Nadat u en uw zoon/dochter de vragenlijsten hebben ingevuld en in de envelop hebben gedaan en die hebben dichtgeplakt, mag er natuurlijk wel over worden gesproken.

6 Maakt het verschil in de zorgverlening of u wel of niet deelneemt aan het onderzoek?

U kunt er gerust op zijn dat als u niet aan het onderzoek deelneemt u dezelfde goede zorg wordt aangeboden door de jeugdarts of verpleegkundige als wanneer de Peiling JGZ er niet geweest zou zijn. U kunt natuurlijk altijd vragen stellen aan de jeugdarts of verpleegkundige als u meent dat uw kind 'niet lekker in zijn of haar vel zit'.

Divisie Collectieve Preventie

Gaubiusgebouw Zernikedreef 9
 Gortergebouw Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer
 071 518 19 20

Doorkiesnummer
 071 5181723

Datum
 24 september 1997

Ons nummer
 EB/al 3978/3750 cor.007

Uw brief

Aan de ouders of verzorgers van leerlingen
 in de eerste klassen van het voortgezet onderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek "Peilingen JGZ"
 naar de gezondheid van jongeren in Nederland

Geachte ouders / verzorgers,

Uw kind wordt binnenkort uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts en/of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar de school van uw kind toe behoort. Meestal ontvangt u die uitnodiging voor het PGO tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

Wij vragen u om medewerking van u en uw kind aan een onderzoek naar de gezondheid van jongeren in Nederland. Het doel van dit onderzoek is bij te dragen aan de verbetering van die gezondheid. Dit jaar wordt de psychosociale gezondheid bij \pm 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterzijde van deze brief geven wij meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen uw naam en adres en die van uw kind niet te weten. Het onderzoek gebeurt met toestemming van de Medisch Ethische Commissie van TNO-PG.

Wij verzoeken u enkele vragen te beantwoorden die u door de jeugdarts of verpleegkundige zullen worden gesteld over de psychosociale gezondheid van uw kind en een aantal algemene zaken. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan u gewend bent. Wij vragen u verder thuis de bijgaande vragenlijst (CBCL) in te vullen. Aan uw kind vragen wij twee andere vragenlijsten (de YSR en de KIVPA) in te vullen. Uw kind ontvangt daarvoor een soortgelijke brief als deze (bijgesloten; wilt u deze aan hem of haar geven). Het is uitdrukkelijk de bedoeling dat uw kind de vragenlijsten geheel zelfstandig invult en u hem of haar daarbij niet helpt of suggesties geeft. Het invullen van de vragenlijst zal u in totaal ongeveer 15 tot 20 minuten kosten. Wat u daarna met de vragenlijst moet doen wordt in de toelichting op de achterzijde van deze brief uitgelegd in paragraaf 5.

Wij hopen van harte dat u aan dit onderzoek uw medewerking wilt verlenen en wij danken u bij voorbaat voor de moeite. Mocht u toch besluiten niet aan het onderzoek mee te doen, dan heeft dat uiteraard geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de jeugdarts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens, R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts.

Mevr. E. Brugman
 Projectmedewerker Peilingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst CBCL + Envelop (voor de ouders / verzorgers)
 Vragenlijst YSR + Vragenlijst KIVPA + Envelop (voor uw kind)

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie
 en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen
 van het aantal gezonde levensjaren van de mens
 Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en
 gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens
 en ouderen.

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
 natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene
 Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO,
 zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de
 Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage

Toelichting

1 Wat is TNO-PG?

TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) te Leiden is een instituut dat onderzoek doet op het terrein van de volksgezondheid. De Sector Jeugd van TNO-PG richt zich onder andere op de gezondheidszorg voor onze jeugd van 0 tot 19 jaar, die ervoor moet zorgen dat onze jeugd zo gezond mogelijk opgroeit.

2 Waarom worden Peilingen JGZ uitgevoerd?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse kinderen *als groep* is gesteld. Sinds 1991 voert TNO-PG in samenwerking met de Landelijke Vereniging voor GGD's jaarlijks een Peiling Jeugdgezondheidszorg uit, waarbij onderdelen van de gezondheid van de jeugd worden onderzocht. In vorige peilingen is onder andere gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, lichamelijke activiteiten en walkmangebruik.

3 Hoe zit het met de privacy?

Omdat het erom gaat de gezondheidstoestand van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG de persoonlijke gegevens van u en uw kind niet te weten: het onderzoek gebeurt volledig anoniem. Het nummer op de vragenlijsten voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward kunnen worden met die van een ander kind. TNO-PG kent niet de namen en adressen van de kinderen die aan het onderzoek hebben meegedaan.

4 Wat is het onderwerp van de Peiling JGZ in 1997/1998?

Deze keer wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Populair gezegd gaat het daarbij erom of iemand "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan iemands gedrag, stemming, leerprestaties en andere dingen.

5 Wat vragen wij van u als u aan het onderzoek wilt meewerken?

Bijgaand treft u een vragenlijst aan, de CBCL. Wij verzoeken u deze in te vullen. Sommige vragen van de CBCL zijn mogelijk geheel niet van toepassing op uw kind. Wij vragen u toch met klem om bij elke vraag een antwoord te geven. Het invullen wijst zich vanzelf. Wilt u in verband met uw privacy niet uw naam of adres of die van uw zoon/dochter op de vragenlijst schrijven?

Na het invullen doet u de CBCL in de envelop en plakt die dicht.

De gesloten envelop met de CBCL erin neemt u mee naar de afspraak voor het PGO met de jeugdarts of verpleegkundige. Als uw zoon/dochter zonder u naar het PGO gaat, verzoeken wij u hem/haar de gesloten envelop mee te geven. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat u op de CBCL heeft ingevuld. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat de vragenlijst naar TNO-PG wordt verzonden.

N.B.: Het is erg belangrijk dat uw zoon/dochter de vragenlijsten (YSR en KIVPA) geheel zelfstandig invult en dat u geen aanwijzingen of suggesties geeft. Nadat u en uw zoon/dochter ieder hun vragenlijsten hebben ingevuld, in de enveloppen hebben gedaan en deze hebben dichtgeplakt, mag er natuurlijk wel over worden gesproken.

6 Maakt het verschil in de zorgverlening of u wel of niet deelneemt aan het onderzoek?

U kunt er gerust op zijn dat als u niet aan het onderzoek deelneemt u dezelfde goede zorg wordt aangeboden door de arts of verpleegkundige als wanneer de Peiling JGZ er niet geweest zou zijn. U kunt natuurlijk altijd vragen stellen aan de arts of verpleegkundige als u meent dat uw kind 'niet lekker in zijn of haar vel zit'.

Divisie Collectieve Preventie
 Gaubiusgebouw, Zernikereef 9
 Gortergebouw, Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer
 071 518 19 20

Doorkiesnummer
 071 518 723

Datum
 24 september 1997

Ons nummer
 EB/al 4162/3750 cor.008

Uw brief

Aan de leerlingen in groep 7 of 8
 van het basisonderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek naar
 de gezondheid van jongeren in Nederland

Hallo!

Rond deze tijd word je uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar jouw school toe behoort. In de meeste gevallen ontvang je die uitnodiging tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

Wij vragen jouw medewerking aan een onderzoek naar de gezondheid van kinderen en jongeren in Nederland. In dit onderzoek wordt de gezondheid bij ± 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterkant van deze brief geven wij je meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen jouw naam en adres en die van je ouders niet te weten.

Wij vragen je bijgaande vragenlijst "YSR" in te vullen. Het invullen van de vragenlijst zal je ongeveer 15 tot 20 minuten kosten. Wat je daarna met de vragenlijst moet doen wordt op de achterkant van deze brief uitgelegd in paragraaf 4. Tijdens het PGO zal de arts of verpleegkundige je dan ook nog enkele vragen stellen. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan je gewend bent.

We hebben ook je ouders (of verzorgers) gevraagd om een vragenlijst in te vullen, die erg veel op de "YSR" lijkt. Het is erg belangrijk dat je de "YSR" helemaal alleen invult en niet met je ouders overlegt over je antwoorden. Als je de vragenlijst hebt ingevuld en in de envelop hebt gedaan, mag je natuurlijk wel met je ouders erover praten.

Wij hopen van harte dat je aan dit onderzoek wilt meewerken en wij danken je bij voorbaat voor de moeite. Als je niet aan het onderzoek wilt mee doen, dan heeft dat natuurlijk geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de arts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts.

Mevr. E. Brugman
 Projectmedewerker Peilingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst YSR + Envelop

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen van het aantal gezonde levensjaren van de mens. Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens en ouderen.

Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO, zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage

Toelichting

1 Waarom wordt het onderzoek gedaan?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse jeugd *als groep* gaat. Daarom doen wij sinds 1991 ieder jaar een onderzoek, waarin onderdelen van de gezondheid van kinderen en jongeren worden onderzocht. In vorige jaren is bijvoorbeeld gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, sporten en walkmangebruik.

2 Moet je je naam invullen?

Omdat het erom gaat de gezondheid van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG jouw naam en adres en die van je ouders (of verzorgers) niet te weten. Het nummer dat op de vragenlijst staat voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward worden met die van een ander kind.

3 Waar gaat het onderzoek over?

Dit jaar wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Het gaat er daarbij om of een jongere "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan een jongere. Bijvoorbeeld omdat hij of zij heel somber is, of veel ruzie maakt of problemen heeft op school.

4 Wat vragen wij van jou?

Bijgaand tref je een vragenlijst aan, de "YSR". Wij vragen je deze vragenlijst in te vullen. Hoe je dat moet doen wordt aan het begin van de vragenlijst uitgelegd. Sommige vragen vind je misschien raar of helemaal niet bij jou passen. Toch willen we je met nadruk vragen om op iedere vraag een antwoord te geven! Er zijn geen goede of foute antwoorden. Het gaat erom wat jij vindt.

Wil je in verband met je privacy niet jouw naam of adres of die van je ouders (of verzorgers) op de vragenlijst schrijven? Na het invullen doe je de "YSR" in de envelop en plakt die dicht.

De envelop neem je mee naar de afspraak voor het PGO met de arts of verpleegkundige. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat je hebt ingevuld. Als je ouders (of verzorgers) niet meegaan naar het PGO moet je ook de dichtgeplakte envelop met hun vragenlijst meenemen. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat de vragenlijsten naar TNO-PG worden verzonden.

5 Maakt het verschil of je wel of niet mee doet?

Je kan er gerust op zijn dat als je niet aan het onderzoek mee doet je dezelfde goede zorg krijgt van de arts of verpleegkundige. Je kunt natuurlijk altijd vragen stellen aan de arts of verpleegkundige als je zelf vindt dat je 'niet lekker in je vel zit' of als je naar aanleiding van het invullen van de vragenlijst nog dingen met de arts of verpleegkundige wilt bespreken.

TNO Preventie en Gezondheid

Divisie Collectieve Preventie
 Gaubiusgebouw, Zernikedreef 9
 Gortergebouw, Wassenaarseweg 56
 Postbus 2215
 2301 CE Leiden

Telefoon 071 518 18 18

Faxnummer

071 518 19 20

Doorkiesnummer

071 5181723

Datum

24 september 1997

Ons nummer

EB/al 3979/3750 cor.009

Uw brief

Aan de leerlingen in de eerste klassen
 van het voortgezet onderwijs

Onderwerp
 Verzoek om medewerking aan onderzoek naar
 de gezondheid van jongeren in Nederland

Hallo!

Rond deze tijd word je uitgenodigd voor een preventief gezondheidsonderzoek (PGO) door de jeugdarts of verpleegkundige van de gezondheidsdienst (GGD) waar jouw school toe behoort. In de meeste gevallen ontvang je die uitnodiging tegelijk met deze brief van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG).

Wij vragen jouw medewerking aan een onderzoek naar de gezondheid van kinderen en jongeren in Nederland. In dit onderzoek wordt de gezondheid bij \pm 10.000 kinderen van 0 - 15 jaar onderzocht. In de toelichting op de achterkant van deze brief geven wij je meer informatie over het onderzoek.

Het onderzoek is anoniem: de onderzoekers van TNO-PG komen jouw naam en adres en die van je ouders niet te weten.

Wij vragen je bijgaande twee vragenlijsten (de "YSR" en de "KIVPA") in te vullen. Het invullen van de vragenlijsten zal je ongeveer 20 tot 30 minuten kosten. Wat je daarna met de vragenlijsten moet doen wordt in de toelichting op de achterkant van deze brief uitgelegd in paragraaf 4. Tijdens het PGO zal de arts of verpleegkundige je dan ook nog enkele vragen stellen. Hierdoor kan het PGO wat langer duren dan je gewend bent.

We hebben ook je ouders (of verzorgers) gevraagd om een vragenlijst in te vullen, die erg veel op de "YSR" lijkt. Het is erg belangrijk dat jij de vragenlijsten helemaal alleen invult en niet met je ouders overlegt over je antwoorden. Als je de vragenlijsten hebt ingevuld en in de envelop hebt gedaan, mag je natuurlijk wel met je ouders erover praten.

Wij hopen van harte dat je aan dit onderzoek wilt meewerken en wij danken je bij voorbaat voor de moeite. Als je niet aan het onderzoek wilt mee doen, dan heeft dat natuurlijk geen invloed op het normale verloop van het PGO bij de arts of de verpleegkundige.

Met vriendelijke groet,
 mede namens R.J.F. Burgmeijer, jeugdarts.

Mevr. E. Brugman
 Projectmedewerker Peelingen JGZ.

Bijlagen: Vragenlijst YSR + Vragenlijst KIVPA + Envelop

Het kwaliteitssysteem van TNO Preventie
 en Gezondheid voldoet aan ISO 9001

De missie van TNO Preventie en Gezondheid is het bevorderen
 van het aantal gezonde levensjaren van de mens.
 Het onderzoek richt zich op verbetering van gezondheid en
 gezondheidszorg in alle levensfasen: jeugd, arbeidende mens
 en ouderen.

Nederlandse Organisatie voor toegepast-
 natuurwetenschappelijk onderzoek TNO

Op opdrachten aan TNO zijn van toepassing de Algemene
 Voorwaarden voor onderzoeksopdrachten aan TNO,
 zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank en de
 Kamer van Koophandel te 's-Gravenhage.

Toelichting

1 Waarom wordt het onderzoek gedaan?

Om hun werk goed te kunnen doen moeten GGD's weten hoe het met de gezondheid van de Nederlandse jeugd *als groep* gaat. Daarom doen wij sinds 1991 ieder jaar een onderzoek, waarin onderdelen van de gezondheid van kinderen en jongeren worden onderzocht. In vorige jaren is bijvoorbeeld gekeken naar de groei van kinderen, ziekten en medicijngebruik, eetgewoonten, sporten en walkmangebruik.

2 Moet je je naam invullen?

Omdat het erom gaat de gezondheid van de Nederlandse jeugd *als geheel* vast te stellen, hoeft TNO-PG jouw naam en adres en die van je ouders (of verzorgers) niet te weten. Het nummer dat op de vragenlijsten staat voorkomt dat de gegevens van het ene kind verward worden met die van een ander kind.

3 Waar gaat het onderzoek over?

Dit jaar wordt er gekeken naar de "psychosociale gezondheid". Het gaat er daarbij om of een jongere "lekker in zijn vel zit". Als dat niet het geval is merk je dat aan een jongere. Bijvoorbeeld omdat hij of zij heel somber is, of veel ruzie maakt of problemen heeft op school.

4 Wat vragen wij van jou?

Bijgaand tref je twee vragenlijst aan, de "YSR" en de "KIVPA". Wij vragen je om eerst de YSR in te vullen en daarna de KIVPA. Hoe je de vragenlijsten moet invullen wordt aan het begin van de vragenlijsten uitgelegd. Sommige vragen vind je misschien raar of helemaal niet bij jou passen. Toch willen we je met nadruk vragen om op iedere vraag een antwoord te geven! Er zijn geen goede of foute antwoorden. Het gaat erom wat jij vindt. Wil je in verband met je privacy niet jouw naam of adres of die van je ouders (of verzorgers) op de vragenlijst schrijven? Na het invullen doe je de twee vragenlijsten samen in de envelop en plakt die dicht.

De envelop neem je mee naar de afspraak voor het PGO met de arts of verpleegkundige. De arts of de verpleegkundige krijgt dus niet te zien wat je hebt ingevuld. Als je ouders (of verzorgers) niet meegaan naar het PGO moet je ook de dichtgeplakte envelop met hun vragenlijst meenemen. Na het PGO zorgt de arts of verpleegkundige ervoor dat alle vragenlijsten naar TNO-PG wordt verzonden.

5 Maakt het verschil of je wel of niet mee doet?

Je kan er gerust op zijn dat als je niet aan het onderzoek mee doet je dezelfde goede zorg krijgt van de arts of verpleegkundige. Je kunt natuurlijk altijd vragen stellen aan de arts of verpleegkundige als je zelf vindt dat je 'niet lekker in je vel zit' of als je naar aanleiding van het invullen van de vragenlijst nog dingen met de arts of verpleegkundige wilt bespreken.

BIJLAGE 4 Voorbeeldtekst voor eigen brief GGD

Bijgaande tekst is bedoeld om zo nodig op te nemen in de brieven van GGD'en aan ouders. Opname van deze tekst is optioneel, ook zonder gebruik van dit fragment bevatten de brieven van TNO PG voldoende informatie en voldoen aan de eisen van de Medisch-Ethische Commissie van TNO PG.

"Onze GGD werkt mee aan een onderzoek van TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG) naar de gezondheid van kinderen en jongeren in Nederland. Dit onderzoek vindt elk jaar plaats en toevallig zit uw kind nu in de steekproef. Het onderwerp van het onderzoek wisselt per jaar. Dit jaar gaat het over psychosociale gezondheid, populair gezegd of uw kind "lekker in zijn of haar vel zit". Bijgaand treft u informatie aan van TNO-PG over dit onderzoek.

Wij verzoeken u mee te werken aan dit onderzoek. De resultaten ervan zijn belangrijk om de gezondheid van jongeren in de toekomst verder te kunnen verbeteren. Als u eraan mee doet vragen wij u de aanwijzingen in de brief van TNO-PG te volgen. Uw deelname aan het onderzoek zal anoniem zijn, wij dragen er zorg voor dat uw naam en adres en die van uw kind onbekend blijven voor TNO-PG. Het gaat namelijk in dit onderzoek om de gezondheid van kinderen en jongeren *als groep*. Mocht u bezwaren hebben tegen deelname dan heeft dit geen consequenties voor de zorg die onze GGD uw kind en u biedt."

BIJLAGE 6 Overdruk TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens"

Vragen 1 t/m 8 kunnen evt. voorafgaand aan het pgo worden overgenomen uit het dossier; vragen 9 t/m 22 worden tijdens het pgo aan ouder(s) of jongere zelf gesteld.

1.	Persoonsnummer kind	_ _ _ _ _ _ _	
2.	Nummer invuller van deze vragenlijst	_ _	
3.	Invuldatum	_ _ dag _ _ maand _ _ jaar	
4.	4 cijfers postcode woonadres kind	_ _ _ _	
5.	Geslacht kind	1 jongen
2 meisje	
6.	Geboortedatum kind	_ _ dag _ _ maand _ _ jaar	
7.	4 cijfers postcode adres school	_ _ _ _	
8.	Meegewerkt aan de peiling	1 ja
2 nee	→ naar vragenlijst non-respons
9.	Onderwijsniveau kind
(omcirkel bij 'brugklas' tevens het type brugklas)	1 basisschool
2 brugklas:
3 vbo, lbo
4 mavo
5 havo, vwo	1 algemene brugklas: vbo/mavo/havo/vwo
2 vbo/mavo brugklas
3 mavo/havo(/vwo) brugklas
4 havo/vwo brugklas
10.	Geboorteland kind	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend	
11.	Geboorteland <u>biologische</u> moeder	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend	
12.	Geboorteland <u>biologische</u> vader	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend	
13.	Opvoedingssituatie
(zie toelichting in draaiboek)	1 twee-oudergezin
2 één-oudergezin
3 co-ouderschap (50/50)
4 twee ouder(figuren) van hetzelfde geslacht
5 anders
9 onbekend	→ naar 22
→ naar 22

14. **Sociale status moeder(figuur)**
- 1 inkomsten uit tegenwoordige arbeid
 - 2 geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid → naar 16
 - 3 geen moeder(figuur) in het gezin aanwezig → naar 18
 - 9 onbekend → naar 18
15. **Indien inkomsten uit tegenwoordige arbeid**
- 1 volledige baan → naar 17
 - 2 deeltijd baan, > 16 uur per week → naar 17
 - 3 deeltijd baan, ≤ 16 uur per week → naar 17
 - 4 deeltijd baan, aantal uren onbekend → naar 17
 - 9 onbekend → naar 17
16. **Indien geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid**
- 1 werkloos/zoekend
 - 2 arbeidsongeschikt
 - 3 huisvrouw / -man of vrijwilligerswerk
 - 4 pensioen / VUT
 - 5 nog met een (beroeps)opleiding bezig
 - 9 onbekend
17. **Hoogste voltooide schoolopleiding moeder(figuur)**
- 1 (geen) lagere school
 - 2 vbo / lbo (huishoudschool, lts, leao), mavo (mulo)
 - 3 havo (mms), vwo (hbs), mbo
 - 4 hbo, universiteit, hogeschool
 - 5 afgeronde vervolgoopleiding in het buitenland
 - 6 andere, namelijk:.....
 - 9 onbekend
18. **Sociale status vader(figuur)**
- 1 inkomsten uit tegenwoordige arbeid
 - 2 geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid → naar 20
 - 3 geen vader(figuur) in het gezin aanwezig → naar 22
 - 9 onbekend → naar 22
19. **Indien inkomsten uit tegenwoordige arbeid**
- 1 volledige baan → naar 21
 - 2 deeltijd baan, > 16 uur per week → naar 21
 - 3 deeltijd baan, ≤ 16 uur per week → naar 21
 - 4 deeltijd baan, aantal uren onbekend → naar 21
 - 9 onbekend → naar 21
20. **Indien geen inkomsten uit tegenwoordige arbeid**
- 1 werkloos/zoekend
 - 2 arbeidsongeschikt
 - 3 huisman / -vrouw of vrijwilligerswerk
 - 4 pensioen / VUT
 - 5 nog met een (beroeps)opleiding bezig
 - 9 onbekend
21. **Hoogste voltooide schoolopleiding vader(figuur)**
- 1 (geen) lagere school
 - 2 vbo / lbo (huishoudschool, lts, leao), mavo (mulo)
 - 3 havo (mms), vwo (hbs), mbo
 - 4 hbo, universiteit, hogeschool
 - 5 afgeronde vervolgoopleiding in het buitenland
 - 6 andere, namelijk:.....
 - 9 onbekend
22. **Aantal broers/zussen op dit moment in het gezin(*adoptiekinderen, halfbroers e.d. tellen ook mee*)**
- 1 geen (enig kind)
 - 2 | | | jongere broer(s)
 - 3 | | | oudere broer(s)
 - 4 | | | jongere zus(sen)
 - 5 | | | oudere zus(sen)
 - 99 onbekend

BIJLAGE 7 Overdruk TNO-vragenlijst "Inschatting Psychosociale Gezondheid door JGZ"

Vraag aan de ouders en/of het kind of zij n.a.v. de vragenlijsten die zij thuis hebben ingevuld, nog dingen wensen te vragen of te bespreken.

Indien juiste vragenlijst niet is meegenomen, dan ouders/kind vragen de vragenlijst na te sturen of nieuwe vragenlijst meegeven (let op: persoonsnummer kind van presentielijst overnemen op nieuwe vragenlijst!).

1.	Welke vragenlijsten zijn ontvangen?
(meerdere antwoorden mogelijk)	1 de CBCL (alle groepen)
2 de LSPPK (groep 2)
3 de YSR (groep 7/8 en klas 1/2)
4 de KIVPA (klas 1/2)
5 geen enkele vragenlijst
2.	Wordt door de ouders/jongere een vragenlijst na afloop van het PGO ingevuld, in plaats van voorafgaand daaraan?(meerdere antwoorden mogelijk)	1 nee
2 ja, de CBCL
3 ja, de YSR
4 ja, de KIVPA
3.	Heeft het kind in de afgelopen <u>12 maanden</u> een of meer van de volgende gebeurtenissen meegemaakt, <u>ongeacht</u> of het kind er zelf problemen mee heeft gehad?
(meerdere antwoorden mogelijk;
lees de antwoorden voor)	1 verhuizing
2 nieuw broertje / zusje
3 echtscheiding / verbreken relatie partners
4 werkloosheid binnen het gezin
5 het overlijden van een gezinslid
6 het overlijden van iemand buiten het gezin
7 ernstige ziekte of ziekenhuisopname van het kind zelf
8 ernstige ziekte of ziekenhuisopname van overige gezinsleden
9 andere 'ingrijpende' gebeurtenis(sen), namelijk:
.....
.....
.....
10 geen
99 onbekend
4.	Hoeveel van de biologische ouders van het kind zijn <u>thans</u> aanwezig in het gezin?	1 beide
2 één, vanwege scheiding / verbreken van de relatie
3 één, andere ouder is overleden
4 geen, beide zijn overleden
5 geen, kind is afgestaan
6 andere situatie, namelijk:.....
.....
9 onbekend

5. Is er ooit contact geweest met een of meerdere hulpverleners(-instanties) voor vermoede of geconstateerde psychosociale problematiek bij het kind? *(meerdere antwoorden mogelijk)*
- 1 nee → naar 7
 - 2 huisarts
 - 3 kinderarts
 - 4 (kinder-)psychiater
 - 5 andere medisch specialist
 - 6 zelfstandig gevestigde psycholoog
 - 7 zelfstandig gevestigde (ortho-)pedagoog
 - 8 RIAGG
 - 9 JGZ-team van GGD
 - 10 psycholoog werkzaam bij GGD
 - 11 (ortho-)pedagoog werkzaam bij GGD
 - 12 gespecialiseerde gezinsverzorging
 - 13 opvoedingsondersteunings-aanbod
 - 14 algemeen maatschappelijk werk (AMW)
 - 15 sociaal pedagogische dienst (SPD)
 - 16 remedial teacher (RT)
 - 17 (school-)logopedist
 - 18 bureau vertrouwensarts (BVA)
 - 19 bureau jeugdzorg
 - 20 VTO-team
 - 21 ander(en), namelijk:
 - 22 ja, maar onbekend met welke hulpverlener
 - 99 onbekend
6. Is het kind - i.v.m. psychosociale problematiek - thans nog in behandeling of onder controle bij een of meerdere hulpverleners? *(meerdere antwoorden mogelijk)*
- 1 nee
 - 2 huisarts
 - 3 kinderarts
 - 4 (kinder-)psychiater
 - 5 andere medisch specialist
 - 6 zelfstandig gevestigde psycholoog
 - 7 zelfstandig gevestigde (ortho-)pedagoog
 - 8 RIAGG
 - 9 JGZ-team van GGD
 - 10 psycholoog werkzaam bij GGD
 - 11 (ortho-)pedagoog werkzaam bij GGD
 - 12 gespecialiseerde gezinsverzorging
 - 13 opvoedingsondersteunings-aanbod
 - 14 algemeen maatschappelijk werk (AMW)
 - 15 sociaal pedagogische dienst (SPD)
 - 16 remedial teacher (RT)
 - 17 (school-)logopedist
 - 18 bureau vertrouwensarts (BVA)
 - 19 bureau jeugdzorg
 - 20 VTO-team
 - 21 ander(en), namelijk:
 - 22 ja, maar onbekend bij welke hulpverlener
 - 99 onbekend
7. Van wie of waardoor kreeg u antwoord op deze vragen? *(meerdere antwoorden mogelijk)*
- 1 moeder(figuur)
 - 2 vader(figuur)
 - 3 kind zelf
 - 4 iemand anders bij dit PGO, namelijk:.....
 - 5 uit eerdere verkregen informatie (dossier, overleg, etc.)

Vragen 8 t/m 17 direct na afloop van het pgo invullen.

8. Vermoedt u (arts/verpleegkundige) thans een psychosociaal probleem bij dit kind? 1 ja
2 nee → naar 15
9. Met welke codering(-en) (maximaal 5) kunt u de problematiek het beste omschrijven? 1 code(s) |_|_| |_|_| |_|_| |_|_| |_|_|
(zie classificatie van probleemgebieden) 2 niet te coderen probleem, namelijk:
.....
.....
.....
.....
10. Hoe zwaar schat u de ernst van de problematiek in? (zie draaiboek voor de criteria) 1 licht
2 matig
3 zwaar
11. Voor wie is het volgens u voornamelijk een probleem? 1 primair voor het kind zelf
2 primair voor de ouder(s)
3 voor beiden
12. Op grond waarvan vermoedt u psychosociale problematiek? (meerdere antwoorden mogelijk) 1 verbale signalen kind
2 non-verbale signalen kind
3 somatische indicatoren kind
4 ouder geeft probleem aan
5 eerdere informatie van leerkracht, mentor
6 eerdere informatie van JGZ-collega
7 eerdere contacten met kind/ouders
8 JGZ-dossier
9 anders, namelijk:
.....
13. Welke actie hebt u ondernomen of gaat u ondernemen naar aanleiding van de thans vermoede of geconstateerde problematiek? (meerdere antwoorden mogelijk) 1 geen
2 geruststelling van ouders/kind
3 inhoudelijk advies aan ouders/kind
4 advies om hulp te zoeken aan ouders/kind
5 revisie of vervolgggesprek
6 overleg met ouders (kind alleen op PGO)
7 verwijzing van ouders/kind naar andere hulpverlener(s)
8 overleg met school (leerkracht, directie)
9 overleg met derden (collega, andere hulpverlener)
10 melding bij vertrouwensarts
11 melding bij leerplichtambtenaar
12 anders, namelijk:
.....

14. Naar welke hulpverlener hebt u het kind verwezen of gaat u het kind verwijzen op grond van de thans vermoede of geconstateerde problematiek? (*meerdere antwoorden mogelijk; bij opties 3 en 5 tevens de betreffende hulpverlener omcirkelen*)
- 1 geen (kind wordt niet verwezen)
 - 2 huisarts (zonder verzoek door te verwijzen naar 2e lijn)
 - 3 huisarts (met verzoek door te verwijzen naar 2e lijn)
 - 4 jeugdarts van de GGD (zonder advies voor doorverwijzing)
 - 5 jeugdarts van de GGD (met advies voor doorverwijzing)
 - 6 verpleegkundige van de GGD (met verzoek om huisbezoek)
 - 7 kinderarts
 - 8 (kinder-)psychiater
 - 9 andere medisch specialist
 - 10 zelfstandig gevestigde psycholoog
 - 11 zelfstandig gevestigde (ortho-)pedagoog
 - 12 RIAGG
 - 13 psycholoog werkzaam bij GGD
 - 14 (ortho-)pedagoog werkzaam bij GGD
 - 15 gespecialiseerde gezinsverzorging
 - 16 opvoedingsondersteunings-aanbod
 - 17 algemeen maatschappelijk werk (AMW)
 - 18 sociaal pedagogische dienst (SPD)
 - 19 remedial teacher (RT)
 - 20 (school-)logopedist
 - 21 bureau vertrouwensarts (BVA)
 - 22 bureau jeugdzorg
 - 23 VTO-team
 - 24 ander(en), namelijk:.....
.....
15. Zijn er aanwijzingen in het dossier voor het bestaan van psychosociale problemen bij dit kind tijdens het vorige reguliere pgo?
- 1 ja
 - 2 nee
 - 3 kind is niet verschenen op het vorige pgo
 - 4 er is geen informatie over het vorige pgo beschikbaar
16. De vragenlijst "Inschatting psychosociale gezondheid door JGZ" is afgenomen en ingevuld door
- 1 verpleegkundige
 - 2 arts
17. De vragenlijst "Achtergrondgegevens" is afgenomen en ingevuld door (*meerdere antwoorden mogelijk*)
- 1 verpleegkundige
 - 2 arts
 - 3 assistent(e) (mogelijk voor vraag 1 t/m 8)

U BENT KLAAR MET HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST.

HARTELIJKE DANK.

Classificatie van probleemgebieden m.b.t. "psychosociale problematiek"

N.B. Niet alle genoemde problemen zijn voor elke leeftijdsgroep even relevant.

Problemen thuis

- 1.1 gezinsproblemen (bv. ruzie tussen ouders, echtscheiding, werkloosheid, ziekten)
- 1.2 psychiatrische problematiek ouders
- 1.3 hechtingsproblematiek, problemen in contact tussen ouder(s) en kind
- 1.4 conflicten met ouders
- 1.5 kind is onzelfstandig
- 1.6 problematische relatie met broers/zussen

Schoolproblemen

- 2.1 leerproblemen, slechte schoolresultaten
- 2.2 problemen met leerkracht(en)
- 2.3 concentratie-, aandachtsproblemen
- 2.4 les- of schoolverzuim, spijbelen
- 2.5 geen zin in school, problemen met naar school gaan

Problemen in sociale omgang met leeftijdgenoten

- 3.1 geen/onvoldoende vriend(-inn)en
- 3.2 speelt niet/weinig met leeftijdgenoten
- 3.3 legt moeilijk contact / kan niet opschieten met andere leeftijdgenoten
- 3.4 eenkennig
- 3.5 wordt gepest
- 3.6 eenzaam

Problemen in persoonlijk functioneren: naar binnen/op zichzelf gericht

- 4.1 gebrek aan zelfvertrouwen, onzeker, identiteitsproblemen
- 4.2 angstig, gespannen, zenuwachtig
- 4.3 schuldgevoelens, schaamt zich
- 4.4 depressief, somber, piekeren, veel huilen, snel overstuurt
- 4.5 suïcidegedachten
- 4.6 teruggetrokken, gesloten, stil, verlegen
- 4.7 hoofdbonken, zichzelf verwonden
- 4.8 psychotische klachten (ziet dingen die er niet zijn, hoort stemmen, waanideeën etc.)

Problemen in persoonlijk functioneren: naar buiten en/of op anderen gericht

- 5.1 agressief, driftig, ruzie zoeken/maken, pesten, vecht veel
- 5.2 snel jaloers, achterdochtig
- 5.3 lichamelijk geweld tegen anderen, wreed
- 5.4 vandalisme, dingen kapot maken
- 5.5 gemeen, chanteren, liegen, stelen
- 5.6 druk gedrag, veel aandacht vragen
- 5.7 stoer doen, uitdagen, overheersend, opscheppen, schreeuwen
- 5.8 koppig, opstandig, ongehoorzaam, lastig, brutaal

Problemen met eigen lichaam

- 6.1 anorexia nervosa
- 6.2 boulimia nervosa
- 6.3 andere eetproblemen
- 6.4 alcohol-, drugs-, gokverslaving
- 6.5 bedplassen, obstipatie, diarree, encopresis
- 6.6 ontevreden over uiterlijk (bv. flaporen, te dik, acne)
- 6.7 problemen rondom chronische ziekte of handicap
- 6.8 psychosomatische klachten (bv. hoofdpijn, duizeligheid, huiduitslag, buikpijn)

Bureau Vertrouwens Arts problematiek

- 7.1 emotionele mishandeling: psychisch geweld
- 7.2 emotionele mishandeling: affectieve verwaarlozing
- 7.3 lichamelijke verwaarlozing
- 7.4 lichamelijke mishandeling
- 7.5 seksueel misbruik, incest

Problemen rond seksualiteit / verkering

- 8.1 zwangerschap / abortus
- 8.2 homoseksualiteit
- 8.3 seksuele ontwikkeling / seksualiteit
- 8.4 relatie met vaste vriend(in) (verkering)

Overig

- 9.1 2e generatieproblematiek allochtonen
- 9.2 discriminatie, racisme
- 9.3 verveling, problemen met zichzelf vermaken / spelen
- 9.4 slaapproblemen (bijv. ligt veel wakker, kan niet in slaap vallen, nachtmerries)
- 9.5 problemen in taal/spraakontwikkeling (bijv. stotteren, weinig praten)
- 9.6 toekomstzorgen
- 9.7 klachten n.a.v. traumatische gebeurtenis (bijv. ramp, ongeluk, verlies belangrijke ander)
- 9.8 gebruik slaap- of kalmeringsmiddelen
- 9.9 problemen met godsdienst / levensbeschouwing

BIJLAGE 8 Overdruk TNO-vragenlijst "Non-respons"

Deze vragenlijst invullen voor alle kinderen die wel zijn uitgenodigd, maar uiteindelijk niet hebben meegedaan aan de pelling (vergeet niet tevens vraag 1 t/m 8 van TNO-vragenlijst "Achtergrondgegevens" in te vullen!).

1. Reden non-respons	1 verhuizing/emigratie/remigratie
2 kind is van school af
3 ziekte/ongeval kind
4 ziekte/ongeval ouders
5 geen belangstelling/weigering
6 kind spijbelt
7 andere reden, namelijk:
9 onbekend
2. Geboorteland kind	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend
3. Geboorteland <u>biologische</u> moeder	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend
4. Geboorteland <u>biologische</u> vader	1 Nederland
2 Suriname
3 Nederlandse Antillen / Aruba
4 Turkije
5 Marokko
6 ander land, namelijk:
9 onbekend
5. Zijn er aanwijzingen in het dossier voor het bestaan van psychosociale problemen bij dit kind tijdens het <u>vorige reguliere pgo</u> ?	1 ja
2 nee → naar 7
3 kind is niet verschenen op vorige pgo → naar 7
4 geen informatie over vorige pgo beschikbaar → naar 7
6. Met welke codering(-en) (maximaal 5) kunt u de problematiek het beste omschrijven?
(zie classificatie van probleemgebieden)	1 code(s) _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
2 niet te coderen probleem, namelijk:
.....
.....
.....

7. Is er ooit contact geweest met een of meerdere hulpverleners voor vermoede of geconstateerde psychosociale problematiek bij het kind?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 nee
- 2 huisarts
- 3 kinderarts
- 4 (kinder-)psychiater
- 5 andere medisch specialist
- 6 zelfstandig gevestigde psycholoog
- 7 zelfstandig gevestigde (ortho-)pedagoog
- 8 RIAGG
- 9 JGZ-team van GGD
- 10 psycholoog werkzaam bij GGD
- 11 (ortho-)pedagoog werkzaam bij GGD
- 12 gespecialiseerde gezinsverzorging
- 13 opvoedingsondersteunings-aanbod
- 14 algemeen maatschappelijk werk (AMW)
- 15 sociaal pedagogische dienst (SPD)
- 16 remedial teacher (RT)
- 17 (school-)logopedist
- 18 bureau vertrouwensarts (BVA)
- 19 bureau jeugdzorg
- 20 VTO-team
- 21 ander(en), namelijk:.....
-
- 99 onbekend

8. Deze vragenlijst is ingevuld door

- 1 verpleegkundige
- 2 arts

RUIMTE VOOR OPMERKINGEN:

BIJLAGE 9a Overdruk vragenlijst LSPPK

Vragenlijst gedrag en ontwikkeling kleuters LSPPK

Geachte ouder(s)/verzorger(s),

© Werkgroep LSPPK, LVGGD 1996

Uw kind wordt binnenkort onderzocht door de jeugdarts van de GGD. Die praat samen met u over hoe het met uw kind gaat. Uw eigen oordeel en uw eventuele zorgen zijn daarbij belangrijk. Daarom verzoeken wij u om bij elk van de volgende tien vragen aan te geven of u zich hierover in het algemeen "geen zorgen", een "beetje zorgen" of "veel zorgen" maakt met betrekking tot uw kind. Wilt u bij elke vraag één van de drie hokjes aankruisen en de ingevulde vragenlijst meenemen naar het onderzoek van de jeugdarts? De genoemde onderwerpen komen, naast andere (medische) zaken, in ieder geval ter sprake tijdens het onderzoek. De gegevens op dit formulier worden uiteraard vertrouwelijk behandeld.

PERSOONSNUMMER KIND:	Hierover maak ik mij:			kolom voor arts/ verpleeg- kundige
	Deze vragen zijn ingevuld door:	"geen zorgen"	"beetje zorgen"	
Deze vragen zijn ingevuld door: ☐ moeder ☐ vader ☐ moeder en vader samen ☐ iemand anders, nl:.....				
Vraag				
1. Kan uw kind goed spelen met andere kinderen? (vriendjes, broer, zus)	☐	☐	☐	
2. Vraagt uw kind regelmatig op een storende manier om aandacht?	☐	☐	☐	
3. Is uw kind regelmatig dwars of koppig?	☐	☐	☐	
4. Hoe gaat het met uw kind op school? (bijv. opdrachten begrijpen, ergens de aandacht bij houden)	☐	☐	☐	
5. Heeft uw kind moeilijkheden met spraak of taal? (bijv. veel woorden niet goed uitspreken, stotteren, weinig praten)	☐	☐	☐	
6. Heeft uw kind moeite met uw afwezigheid? (bijv. wanneer het een middagje bij andere kinderen speelt of uit logeren gaat)	☐	☐	☐	
7. Is uw kind regelmatig stil of teruggetrokken?	☐	☐	☐	
8. Heeft uw kind voldoende zelfvertrouwen? (bijv. in nieuwe situaties)	☐	☐	☐	
9. Heeft uw kind last van angsten of is het regelmatig bang?	☐	☐	☐	
10. Is er iets anders in het gedrag of de ontwikkeling van uw kind waar u zich zorgen over maakt? ja, namelijk	☐	☐	☐	

BIJLAGE 9b Achtergrondinformatie vragenlijst LSPPK

ACHTERGRONDEN EN ONTWIKKELING LSPPK

Psychosociale preventie in de jeugdzorg

De laatste decennia is het aandachtsveld van de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) bij GGD'en verschoven van somatische ziekten naar psychosociale problematiek (Pijpers en Meulmeester, GGD Nieuws 5, 1993). Jeugdartsen constateren in toenemende mate psychosociale problematiek onder de schoolgaande jeugd. Dit is ook een conclusie in een rapport van de Stuurgroep Toekomstscenario's voor de Gezondheidszorg. Daarin wordt de verwachting uitgesproken dat in de toekomst problematisch gedrag onder kinderen en jeugdigen zal toenemen en dientengevolge vaker een beroep wordt gedaan op de (geestelijke) gezondheidszorg ('Zorgen voor geestelijke gezondheidszorg in de toekomst' STG, 1990). In dit rapport wordt ook het huidig tekort gemeld aan epidemiologische basisgegevens over emotionele en gedragsproblemen bij kinderen en jeugdigen, naast het gebrek aan algemeen aanvaarde classificaties van probleemgedrag bij minderjarigen. In de nota 'Zorgen voor Jeugd' van de Landelijke Vereniging voor GGD'en en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten geeft men aan onder meer psychosociale problemen extra aandacht te willen gaan geven bij de uitvoering van WCPV (Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid)-activiteiten gericht op jeugdigen (VNG/LVGGD, 1992). In aansluiting hierop stelde de commissie Jeugd van de LVGGD (Landelijke Vereniging van GGD'en) enkele jaren geleden vast dat psychosociale preventie een wezenlijk onderdeel van het Zorgen voor Jeugd-basispakket dient uit te maken en kondigde aan daartoe een aanzet te willen geven middels een werkconferentie (GGD Nieuws 7, 1993).

Initiatief tot ontwikkeling LSPPK

Onder JGZ-medewerkers bij GGD'en bestaat een toenemende behoefte aan een korte, praktische signaleringshulp om psychosociale problemen bij de jeugd te kunnen onderkennen. Diverse GGD'en zijn in het verleden gestart met de ontwikkeling van vragenlijsten en protocollen om te komen tot een betere signalering van psychosociale problemen bij kinderen en de begeleiding (advisering, verwijzing) van deze kinderen en hun ouders.

Een werkgroep van de vakgroep epidemiologie LVGGD heeft een inventarisatie gemaakt van onderzoeksinstrumenten op genoemd terrein. Deze werkgroep bestond uit epidemiologen en jeugdartsen werkzaam bij een aantal GGD'en en werd mede van advies gediend door de heer Pijpers van de Landelijke Vereniging voor GGD'en. De werkgroep stelde zich als opdracht een korte vragenlijst voor PGO's (preventieve gezondheidsonderzoeken) in het basisonderwijs te ontwikkelen die als landelijke standaard voor elke GGD beschikbaar is en goed aansluit op de huidige praktijk van de jeugdzorg van GGD'en.

Werkwijze van de werkgroep ontwikkeling LSPPK

De werkgroep startte met een inventarisatie van bestaande onderzoeken naar psychosociale problematiek onder kinderen. De inventarisatie geschiedde volgens een aantal kenmerken zoals: leeftijds categorie van de doelgroep, invuller, invul-tijdsduur, individueel/collectief niveau van gegevensverzameling en interpretatie. Tevens is nagegaan welke items de beste voorspellers bleken van psychosociale problematiek.

Voor de totstandkoming van de LSPPK is gebruik gemaakt van onderzoeksgegevens van de GGD Regio Geldrop-Valkenswaard en de GGD Stadsgewest Breda. Een aantal andere belangrijke studies die onderdeel vormden van de inventarisatie betroffen: de CBCL (Child

Behavior Checklist), het KIPPPI (Kort Instrument voor de Psychologische en Pedagogische Probleem Inventarisatie) en de GBG (Gezondheid Beïnvloedend Gedrag)-lijsten uit het Schoolgezondheidsbeleid-project.

Middels een pilot-onderzoek waar 10 GGD'en aan meewerkten is de LSPPK onderzocht op zijn waarde voor de jeugdgezondheidszorg. Het onderzoeksrapport is inmiddels door de vakgroep epidemiologie LVGGD gepubliceerd ('Psychosociale problematiek bij kleuters'). Resultaten van een pilot-studie onder 10 GGD'en naar de bruikbaarheid van de Landelijke Signaleringshulp Psychosociale Problematiek Kleuters, LVGGD, Utrecht 1996).

Doelgroep LSPPK

De werkgroep heeft zich bij het ontwikkelen van de signaleringshulp gericht op de volgende doelgroep: (ouders van) kinderen uit groep 2 van het basisonderwijs (kleuters). Dit indachtig een hoofddoelstelling van JGZ, namelijk het vroegtijdig onderkennen van problematiek en adviseren hierbij. Het PGO in groep 2 is daarvoor een geschikt tijdstip. Bovendien vindt bij alle afdelingen jeugdgezondheidszorg die het PGO als middel van onderzoek hanteren een PGO in groep 2 plaats.

Doelstelling LSPPK

De LSPPK dient de volgende doelen:

- a. het beoogt **inzicht** te verschaffen in de zorgen die ouders kunnen hebben over psychosociale problemen van hun kind en in de mening van jeugdartsen omtrent het voorkomen van deze psychosociale problemen
- b. het beoogt een **hulpmiddel** te zijn voor het signaleren van psychosociale problematiek onder kleuters en het adviseren en doorverwijzen in deze tijdens een regulier PGO
- c. het dient als **ondersteunend instrument** ten behoeve van beleidsvorming van scholen en gemeenten rond de aanpak van psychosociale problematiek onder kleuters.

LEDEN WERKGROEP ONTWIKKELING LSPPK

Carolien de Rover	epidemioloog, GGD Regio Achterhoek (voorzitter)
Dianne Aben	epidemioloog, GGD Zuidoost Brabant
Tineke Bouchier	socioloog/onderzoeker, GGD Zuidhollandse Eilanden
Ike Kroesbergen	epidemioloog, GGD Stadsgewest Breda
Pim Visée	jeugdarts, GGD Stadsgewest Breda
Irene de Vries-Lequin	jeugdarts, GGD Rivierenland, Tiel
Adviseur:	
Frans Pijpers	jeugdarts, LVGGD en TNO-PG

BIJLAGE 10 Overdruk vragenlijst CBCL

Datum van invullen: Dag _____ Maand _____ Jaar _____

PERSOONSNUMMER KIND:

Geboortedatum kind: Dag _____ Maand _____ Jaar _____

Geslacht: jongen meisje

Formulier ingevuld door: vader moeder ander (geef aan)

I Vermeld hier de sporten die Uw kind het liefst beoefent. Bijvoorbeeld: voetballen, zwemmen, fietsen, rolschaatsen, vissen, paardrijden, enz.	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoeveel tijd besteedt hij/zij aan elk van deze sporten?				Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed is hij/zij in elk van deze sporten?			
	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
☐ geen								
a. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

II Vermeld hier de favoriete hobbies die Uw kind het liefst beoefent. Bijvoorbeeld: postzegels, poppen, boeken, handarbeid, zingen, enz. (uitgezonderd radio of TV).	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoeveel tijd besteedt hij/zij aan elk van de hobbies, bezigheden of spelletjes?				Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed is hij/zij daarin?			
	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
☐ geen								
a. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

III Geef hier aan de clubs, verenigingen (of andere organisaties) waar Uw kind lid van is of toe behoort.	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe actief is hij/zij in elk van deze clubs of verenigingen			
	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld
☐ geen				
a. _____	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐

IV Vermeld hier de baantjes en (huishoudelijke) karweitjes van Uw kind. Bijvoorbeeld: krantenwijk, oppas, autowassen, bed opmaken, in winkel werken, enz. (Het gaat hier om zowel betaalde als onbetaalde baantjes of karweitjes)	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed doet hij/zij dit werk of karweitje?			
	Onbekend	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld
☐ geen				
a. _____	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐

A.U.B. aankruisen wat van toepassing is.

Copyright T.M. Achenbach. Reproduced by permission.

Nederlandse vertaling: F.C. Verhulst, Academisch Ziekenhuis Rotterdam/Sophia Kinderziekenhuis

Versie 1/93

- V 1 Hoeveel goede, echte vrienden en/of vriendinnen heeft Uw kind? (broers en zusters niet meegerekend) geen 1 2 of 3 4 of meer
- 2 Hoeveel keren per week doet Uw kind iets met vrienden of vriendinnen buiten normale schooltijden? (broers en zusters niet meegerekend) minder dan 1 1 of 2 3 of meer

VI Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed:

	minder goed	ongeveer hetzelfde	beter	
a. kan Uw kind opschieten met broers en/of zusters?	☐	☐	☐	☐ heeft geen broers/zusters
b. kan Uw kind opschieten met andere jongens/meisjes?	☐	☐	☐	
c. gedraagt Uw kind zich t.o.v. zijn/haar ouders?	☐	☐	☐	
d. speelt en werkt Uw kind in z'n eentje?	☐	☐	☐	

VII 1. Huidige schoolresultaten: - Alleen voor kinderen van 6 jaar en ouder

krijgt geen onderwijs, vanwege (geef aan): _____

	onvoldoende	zwak	voldoende	goed
a. Taal of Nederlands	☐	☐	☐	☐
b. Rekenen of Wiskunde	☐	☐	☐	☐
c. Geschiedenis	☐	☐	☐	☐
d. Wereldoriëntatie of Aardrijkskunde	☐	☐	☐	☐
Andere vakken, zoals:
Natuurkunde, Vreemde
Talen, Biologie. Geen
vakken zoals Gym, Muziek,
Tekenen, enz.	e. ☐	☐	☐	☐
	f. ☐	☐	☐	☐
	g. ☐	☐	☐	☐

2. Volgt Uw kind speciaal onderwijs? Nee Ja - wat voor een school?

3. Is Uw kind wel eens blijven zitten? Nee Ja - welke klas - reden?

4. Heeft Uw kind wel eens leerproblemen of andere problemen op school gehad? Nee Ja - (a.u.b. aangeven wat voor problemen)

Wanneer zijn deze problemen begonnen? -

Zijn deze problemen nu weer verdwenen? Nee Ja - sinds wanneer?

Heeft Uw kind een lichamelijke ziekte of (geestelijke) handicap? Nee Ja - (geef aan):

Waarover maakt U zich het meest zorgen wat Uw kind betreft?

Waarover bent U het meest tevreden wat Uw kind betreft?

Dit is een lijst met beschrijvingen van bepaalde gedragingen en eigenschappen van kinderen. Bij iedere beschrijving die van toepassing is op Uw kind zoals hij/zij nu is of ooit binnen de afgelopen zes maanden is geweest, wordt U verzocht een cirkeltje te zetten om de 2 als de beschrijving duidelijk of vaak van toepassing is op Uw kind. Een cirkeltje om de 1 als de beschrijving een beetje of soms van toepassing is op Uw kind. Als de beschrijving helemaal niet van toepassing is op Uw kind, zet dan een cirkeltje om de 0. Beantwoordt a.u.b. alle vragen zo goed mogelijk, ook al lijken sommige vragen niet op Uw kind betrekking te hebben.

0 = Helemaal niet van toepassing (voor zover U weet)

1 = Een beetje of soms van toepassing

2 = Duidelijk of vaak van toepassing

0 1 2	1. Gedraagt zich te jong voor zijn/haar leeftijd.	0 1 2	31. Is bang dat hij/zij iets ondeugends of slechts zou kunnen doen of denken.
0 1 2	2. Allergie (geef aan): _____	0 1 2	32. Vindt dat hij/zij perfect moet zijn.
0 1 2	3. Spreekt veel tegen of maakt veel ruzie.	0 1 2	33. Klaagt erover of heeft het gevoel dat niemand van hem/haar houdt.
0 1 2	4. Astma.	0 1 2	34. Heeft het gevoel dat anderen het op hem/haar gemunt hebben.
0 1 2	5. Gedraagt zich als een kind van het andere geslacht.	0 1 2	35. Voelt zich waardeloos of minderwaardig.
0 1 2	6. Doet ontlasting (poept) buiten de w.c. of in de broek.	0 1 2	36. Krijgt vaak ongelukken en/of verwondingen.
0 1 2	7. Opscheppen, stoer doen.	0 1 2	37. Vecht veel.
0 1 2	8. Kan zich niet concentreren, kan niet lang de aandacht bij iets houden.	0 1 2	38. Wordt veel geplaagd.
0 1 2	9. Kan bepaalde gedachten niet uit zijn/haar hoofd zetten; obsessies (geef aan): _____	0 1 2	39. Gaat om met jongens/meisjes die in moeilijkheden verzeild raken.
0 1 2	10. Kan niet stil zitten, onrustig, of over-actief.	0 1 2	40. Hooft geluiden of stemmen die er niet zijn (geef aan): _____
0 1 2	11. Klampt zich vast aan volwassenen of is te afhankelijk.	0 1 2	41. Impulsief of handelt zonder na te denken.
0 1 2	12. Klaagt over zich eenzaam voelen.	0 1 2	42. Is liever alleen dan met anderen.
0 1 2	13. In de war of wazig denken.	0 1 2	43. Liegen of bedriegen.
0 1 2	14. Huilt veel.	0 1 2	44. Nagelbijten.
0 1 2	15. Wreed voor dieren.	0 1 2	45. Zenuwachtig of gespannen.
0 1 2	16. Wreed, pesterig of gemeen voor anderen.	0 1 2	46. Zenuwachtige bewegingen of trekkingen (geef aan): _____
0 1 2	17. Dagdromen of gaat op in zijn/haar gedachten.	0 1 2	47. Nachtmeries.
0 1 2	18. Verwondt zichzelf opzettelijk of doet zelfmoordpogingen.	0 1 2	48. Andere jongens/meisjes mogen hem/haar niet.
0 1 2	19. Eist veel aandacht op.	0 1 2	49. Obstipatie, houdt ontlasting op, last van verstopping.
0 1 2	20. Vernietigt eigen spullen.	0 1 2	50. Is te angstig of te bang.
0 1 2	21. Vernietigt spullen van andere gezinsleden of van anderen.	0 1 2	51. Last van duizeligheid.
0 1 2	22. Is thuis ongehoorzaam.	0 1 2	52. Te veel last van schuldgevoel.
0 1 2	23. Is ongehoorzaam op school.	0 1 2	53. Eet te veel.
0 1 2	24. Eet niet goed.	0 1 2	54. Oververmoeid.
0 1 2	25. Kan niet goed opschieten met andere jongens/meisjes.	0 1 2	55. Te dik.
0 1 2	26. Lijkt zich niet schuldig te voelen na zich misdragen te hebben.	0 1 2	56. Lichamelijke problemen zonder bekende medische oorzaak:
0 1 2	27. Snel jaloers.	0 1 2	a. pijnen (geen hoofdpijn)
0 1 2	28. Eet of drinkt dingen die eigenlijk niet eet- of drinkbaar zijn, geen snoep (geef aan): _____	0 1 2	b. hoofdpijn
0 1 2	29. Is bang voor bepaalde dieren, situaties, of plaatsen, uitgezonderd de school (geef aan): _____	0 1 2	c. misselijkheid
0 1 2	30. Is bang om naar school te gaan.	0 1 2	d. oogproblemen (geef aan): _____
		0 1 2	e. huiduitslag of andere huidaandoeningen
		0 1 2	f. maagpijn, buikpijn of buikkrampen
		0 1 2	g. overgeven
		0 1 2	h. andere problemen (geef aan): _____

0 = Helemaal niet van toepassing (voor zover u weet)

1 = Een beetje of soms van toepassing

2 = Duidelijk of vaak van toepassing

0 1 2	57. Valt anderen lichamelijk aan.	0 1 2	84. Vreemd of raar gedrag (geef aan): _____
0 1 2	58. Neuspeuteren, puit of trekt veel aan huid of andere lichaamsdelen (geef aan): _____		_____
0 1 2	59. Speelt met eigen geslachtsdelen in het openbaar.	0 1 2	85. Vreemde of rare gedachten (geef aan): _____
0 1 2	60. Speelt te veel met eigen geslachtsdelen.	0 1 2	86. Koppig, stuurs of prikkelbaar.
0 1 2	61. Slechte schoolresultaten.	0 1 2	87. Verandert plotseling van stemming.
0 1 2	62. Onhandig of slechte coördinatie.	0 1 2	88. Mokken, prullen.
0 1 2	63. Is liever samen met oudere jongens/meisjes.	0 1 2	89. Achterdochtig.
0 1 2	64. Is liever samen met jongere jongens/meisjes.	0 1 2	90. Vloeken, schuttingtaal.
0 1 2	65. Weigert om te praten.	0 1 2	91. Praat erover dat hij/zij zichzelf zou willen doden.
0 1 2	66. Herhaalt almaar bepaalde handelingen, dwanghandelingen (geef aan): _____	0 1 2	92. Slaapwandelen of hardop praten in de slaap (geef aan): _____
	_____		_____
0 1 2	67. Loopt weg van huis.	0 1 2	93. Praat te veel.
0 1 2	68. Schreeuwt of gilt veel.	0 1 2	94. Plaagt veel.
0 1 2	69. Gesloten, anderen weten niet goed wat er in hem/haar omgaat.	0 1 2	95. Driftbuien of snel driftig.
0 1 2	70. Ziet dingen die er niet zijn (geef aan): _____	0 1 2	96. Denkt te veel aan sex.
	_____	0 1 2	97. Bedreigt andere mensen.
0 1 2	71. Schaamt of geneert zich gauw.	0 1 2	98. Duimzuigen of zuigen op vingers.
0 1 2	72. Brandstichten.	0 1 2	99. Is teveel bezig met netjes of schoon zijn.
0 1 2	73. Sexuele problemen (geef aan welke): _____	0 1 2	100. Slaapproblemen (geef aan): _____
	_____		_____
0 1 2	74. Raar of 'gek' doen om de aandacht te trekken.	0 1 2	101. Spijbelen, schoolverzuim.
0 1 2	75. Verlegen of schuchter.	0 1 2	102. Te weinig actief, beweegt zich langzaam, of gebrek aan energie.
0 1 2	76. Slaapt minder dan de meeste leeftijdgenoten.	0 1 2	103. Ongelukkig, verdrietig, gedeprimeerd.
0 1 2	77. Slaapt meer dan de meeste leeftijdgenoten overdag en/of 's nachts (geef aan): _____	0 1 2	104. Is erg luidruchtig.
	_____	0 1 2	105. Gebruikt alcohol of drugs (geef aan): _____
0 1 2	78. Smeert of speelt met de ontlasting.	0 1 2	106. Vandalisme, vernielen.
0 1 2	79. Spraakproblemen (geef aan): _____	0 1 2	107. Broekplassen overdag.
	_____	0 1 2	108. Bedplassen.
0 1 2	80. Kijkt met een lege of 'wezenloze' blik.	0 1 2	109. Dreinerig, jengelig.
0 1 2	81. Steelt van huis.	0 1 2	110. Wil graag van het andere geslacht zijn.
0 1 2	82. Steelt buitenshuis.	0 1 2	111. Teruggetrokken, komt niet tot contact met anderen.
0 1 2	83. Opsparen van dingen die hij/zij niet nodig heeft (geef aan welke): _____	0 1 2	112. Maakt zich zorgen.
	_____	0 1 2	113. Geeft U a.u.b. verder nog aan ieder ander probleem dat hierboven nog niet aan de orde is geweest.
		0 1 2	_____
		0 1 2	_____
		0 1 2	_____

Wilt U a.u.b. controleren of U bij iedere vraag één cijfer hebt omcirkeld?

Wilt U de vragen waar U zich zorgen over maakt onderstrepen?

BIJLAGE 11 Overdruk vragenlijst YSR

Datum van invullen: Dag _____ Maand _____ Jaar _____

PERSOONSNUMMER:

Geboortedatum: Dag _____ Maand _____ Jaar _____

Geslacht: jongen meisje

Graag dit formulier invullen zoals JIJ de dingen ziet, ook al zijn anderen het daar niet mee eens. Je kunt gerust naast de vragen, of op pagina 2 en 4 dingen die je belangrijk vindt opschrijven.

I Vermeld hier de sporten die je beoefent. Bijvoorbeeld: voetballen, zwemmen, fietsen, rolschaatsen, vissen, paardrijden, enz.	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoeveel tijd besteed je aan elk van deze sporten?			Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed ben je in elk van deze sporten?		
	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
☐ geen						
a. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

II Vermeld hier je favoriete hobbies of bezigheden (behalve sport). Bijvoorbeeld: postzegels, kaarten, piano, boeken, handenarbeid, enz. (uitgezonderd radio en TV).	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoeveel tijd besteed je aan elk van de hobbies of bezigheden?			Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed ben je daarin?		
	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Beter dan gemiddeld
☐ geen						
a. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

III Geef hier aan de clubs, verenigingen (of andere organisaties) waar je lid van bent of toe behoort.	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe actief ben je in elk van deze clubs of verenigingen		
	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld
☐ geen			
a. _____	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐

IV Vermeld hier de baantjes en (huis-houdelijke) karweitjes die je hebt of doet. Bijvoorbeeld: krantenwijk, oppas, autowassen, bed opmaken, in winkel werken, enz. (Het gaat hier om zowel betaalde als onbetaalde baantjes of karweitjes)	Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed doe je dit werk of karweitje?		
	Minder dan gemiddeld	Gemiddeld	Meer dan gemiddeld
☐ geen			
a. _____	☐	☐	☐
b. _____	☐	☐	☐
c. _____	☐	☐	☐

A.U.B. aankruisen wat van toepassing is.

Copyright T.M. Achenbach. Reproduced by permission.

Nederlandse vertaling: F.C. Verhulst, Academisch Ziekenhuis Rotterdam/Erasmus Universiteit Rotterdam

Versie 1/93

- V 1 Hoeveel goede, echte vrienden en/of vriendinnen heb je?
(broers en zusters niet meegerekend) geen 1 2 of 3 4 of meer
- 2 Hoeveel keren per week doe je iets met vrienden en/of
vriendinnen buiten normale schooltijden?
(broers en zusters niet meegerekend) minder dan 1 1 of 2 3 of meer

VI **Vergeleken met leeftijdgenoten, hoe goed:**

- | | minder
goed | ongeveer
hetzelfde | beter | |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|---|
| a. kan je opschieten met broers en/of zusters? | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ heeft geen
broers/zusters |
| b. kan je opschieten met andere jongens en meisjes van
je leeftijd? | ☐ | ☐ | ☐ | |
| c. kan je met je ouders opschieten? | ☐ | ☐ | ☐ | |
| d. kan je in je eentje bezig zijn met iets? | ☐ | ☐ | ☐ | |

VII **Huidige schoolresultaten**

Ik zit niet op school omdat _____

	onvoldoende	zwak	voldoende	goed
a. Taal of Nederlands	☐	☐	☐	☐
b. Rekenen of Wiskunde	☐	☐	☐	☐
c. Geschiedenis	☐	☐	☐	☐
d. Wereldoriëntatie of Aardrijkskunde	☐	☐	☐	☐
Andere vakken, zoals: natuurkunde, vreemde talen, biologie. GEEN vakken zoals gym, muziek, tekenen, enz.	e. ☐	☐	☐	☐
	f. ☐	☐	☐	☐
	g. ☐	☐	☐	☐

- VIII **Heb je een lichamelijke ziekte of handicap?** Nee Ja - (geef aan):

IX **Beschrijf hier je eventuele zorgen of problemen die je hebt wat betreft school:**

X **Beschrijf hier eventuele andere zorgen die je hebt:**

XI **Beschrijf hier datgene van jezelf waarover je het meest tevreden bent:**

Hieronder staat een lijst met vragen die slaan op hoe je nu bent of ooit binnen de afgelopen 6 maanden bent geweest. Wil je iedere vraag goed lezen en iedere vraag beantwoorden?

Wil je dan bij ieder vraag een rondje om één van de cijfers zetten en wel: om de 2 als je vindt dat de vraag duidelijk of vaak op jou van toepassing is. Een cirkeltje om de 1 als de vraag een beetje of soms van toepassing is. Als de vraag helemaal niet op jou van toepassing is, zet dan een cirkeltje om de 0. Bij iedere vraag steeds één cirkeltje zetten.

0 = Helemaal niet van toepassing

1 = Een beetje of soms van toepassing

2 = Duidelijk of vaak van toepassing

0	1	2	1.	Ik gedraag me te jong voor mijn leeftijd.	0	1	2	31.	Ik ben bang dat ik misschien iets slechts zou kunnen doen of denken.
0	1	2	2.	Ik heb een allergie (geef aan): _____	0	1	2	32.	Ik vind dat ik perfect moet zijn.
0	1	2	3.	Ik maak veel ruzie.	0	1	2	33.	Ik heb het gevoel dat niemand van mij houdt.
0	1	2	4.	Ik heb astma.	0	1	2	34.	Ik heb het gevoel dat anderen de pik op mij hebben, het op mij gemunt hebben.
0	1	2	5.	Ik gedraag me als iemand van het andere geslacht.	0	1	2	35.	Ik voel me waardeloos of minderwaardig.
0	1	2	6.	Ik houd van dieren.	0	1	2	36.	Ik raak vaak per ongeluk gewond.
0	1	2	7.	Ik schep op, of doe stoer.	0	1	2	37.	Ik vecht veel.
0	1	2	8.	Ik heb moeite me te concentreren, of om lang mijn aandacht bij iets te houden.	0	1	2	38.	Ik word veel gepest.
0	1	2	9.	Ik kan bepaalde gedachten maar niet uit mijn hoofd zetten (geef aan): _____	0	1	2	39.	Ik ga om met jongens en meisjes die in moeilijkheden raken.
0	1	2	10.	Ik heb moeite met stil zitten.	0	1	2	40.	Ik hoor geluiden of stemmen die er volgens andere mensen niet zijn (geef aan): _____
0	1	2	11.	Ik ben te afhankelijk van volwassenen.	0	1	2	41.	Ik doe zomaar iets zonder er bij na te denken.
0	1	2	12.	Ik voel me eenzaam.	0	1	2	42.	Ik ben liever alleen dan met anderen.
0	1	2	13.	Ik voel me in de war.	0	1	2	43.	Ik lieg of bedrieg.
0	1	2	14.	Ik huil veel.	0	1	2	44.	Ik bijt op mijn nagels.
0	1	2	15.	Ik ben nogal eerlijk.	0	1	2	45.	Ik ben zenuwachtig of gespannen.
0	1	2	16.	Ik ben gemeen voor anderen.	0	1	2	46.	Ik heb trekkingen of zenuwachtige bewegingen in delen van mijn lichaam (geef aan): _____
0	1	2	17.	Ik dagdroom veel.	0	1	2	47.	Ik heb nachtmeries.
0	1	2	18.	Ik probeer mijzelf opzettelijk te verwonden of doe zelfmoordpogingen.	0	1	2	48.	Andere jongens/meisjes mogen mij niet.
0	1	2	19.	Ik probeer veel aandacht te krijgen.	0	1	2	49.	Ik doe sommige dingen beter dan de meeste van mijn leeftijdgenoten.
0	1	2	20.	Ik verniel mijn eigen spullen.	0	1	2	50.	Ik ben te angstig of bang.
0	1	2	21.	Ik verniel de spullen van anderen.	0	1	2	51.	Ik heb last van duizeligheid.
0	1	2	22.	Ik ben ongehoorzaam aan mijn ouders	0	1	2	52.	Ik heb te veel last van schuldgevoel.
0	1	2	23.	Ik ben ongehoorzaam op school.	0	1	2	53.	Ik eet te veel.
0	1	2	24.	Ik eet niet zo goed als zou moeten.	0	1	2	54.	Ik voel me oververmoeid.
0	1	2	25.	Ik kan niet met andere jongens en meisjes opschieten.	0	1	2	55.	Ik ben te dik.
0	1	2	26.	Ik voel mij niet schuldig als ik iets gedaan heb wat ik eigenlijk niet had moeten doen.	0	1	2	56.	Lichamelijke problemen zonder bekende medische oorzaak:
0	1	2	27.	Ik ben jaloers op anderen.	0	1	2	a.	pijnen (geen hoofdpijn)
0	1	2	28.	Ik ben bereid anderen te helpen wanneer zij hulp nodig hebben.	0	1	2	b.	hoofdpijn
0	1	2	29.	Ik ben bang voor bepaalde dieren, situaties of plaatsen, uitgezonderd de school (geef aan): _____	0	1	2	c.	misselijkheid
0	1	2	30.	Ik ben bang om naar school te gaan.	0	1	2	d.	oogproblemen (geef aan): _____
					0	1	2	e.	huiduitslag of ander huidandoeningen
					0	1	2	f.	maagpijn, buikpijn of buikkrampen
					0	1	2	g.	overgeven
					0	1	2	h.	andere problemen (geef aan): _____

0 = Helemaal niet van toepassing (voor zover u weet)

1 = Een beetje of soms van toepassing

2 = Duidelijk of vaak van toepassing

0	1	2	57.	Ik val anderen lichamelijk aan.	0	1	2	84.	Ik doe dingen die andere mensen vreemd of 'gek' vinden (geef aan): _____
0	1	2	58.	Ik peuter veel in mijn neus, of pulk of trek veel aan mijn huid of aan andere lichaamsdelen (geef aan): _____ _____					
0	1	2	59.	Ik kan best aardig zijn.	0	1	2	85.	Ik heb gedachten die andere mensen vreemd of 'gek' zouden vinden (geef aan): _____
0	1	2	60.	Ik vind het leuk om nieuwe dingen te proberen.	0	1	2	86.	Ik ben koppig.
0	1	2	61.	Mijn schoolresultaten zijn slecht.	0	1	2	87.	Mijn stemming of gevoelens veranderen plotseling.
0	1	2	62.	Ik ben onhandig	0	1	2	88.	Ik vind het leuk om samen met anderen te zijn.
0	1	2	63.	Ik ben liever samen met oudere jongens of meisjes dan met leeftijdgenoten.	0	1	2	89.	Ik ben achterdochtig.
0	1	2	64.	Ik ben liever samen met jongere jongens of meisjes dan met leeftijdgenoten.	0	1	2	90.	Ik vloek of gebruik schuttingtaal.
0	1	2	65.	Ik weiger om te praten.	0	1	2	91.	Ik denk erover een eind aan mijn leven te maken.
0	1	2	66.	Ik herhaal alsmaar bepaalde handelingen (geef aan): _____	0	1	2	92.	Ik vind het leuk anderen aan het lachen te maken.
0	1	2	67.	Ik loop van huis weg.	0	1	2	93.	Ik praat te veel.
0	1	2	68.	Ik schreeuw of gil veel.	0	1	2	94.	Ik plaag anderen veel.
0	1	2	69.	Ik ben gesloten; anderen weten niet goed wat er in me omgaat.	0	1	2	95.	Ik ben snel driftig.
0	1	2	70.	Ik zie dingen waarvan anderen denken dat ze er niet zijn (geef aan): _____	0	1	2	96.	Ik denk te veel aan sex.
0	1	2	71.	Ik schaam me gauw, voel me gauw opgelaten.	0	1	2	97.	Ik dreig andere mensen pijn te doen.
0	1	2	72.	Ik sticht brandjes.	0	1	2	98.	Ik vind het fijn anderen te helpen.
0	1	2	73.	Ik ben handig.	0	1	2	99.	Ik maak me teveel zorgen of ik netjes of schoon ben.
0	1	2	74.	Ik doe raar of 'gek' om de aandacht te trekken.	0	1	2	100.	Ik heb problemen met slapen (geef aan): _____ _____
0	1	2	75.	Ik ben verlegen.	0	1	2	101.	Ik spijbel.
0	1	2	76.	Ik slaap minder dan de meeste van mijn leeftijdgenoten.	0	1	2	102.	Ik heb niet veel energie.
0	1	2	77.	Ik slaap meer dan de meeste van mijn leeftijdgenoten overdag en/of 's nachts (geef aan): _____ _____	0	1	2	103.	Ik ben ongelukkig, verdrietig of gedeprimeerd.
0	1	2	78.	Ik heb een goede fantasie.	0	1	2	104.	Ik maak meer lawaai dan andere jongens of meisjes.
0	1	2	79.	Ik heb een spraakprobleem (geef aan): _____ _____	0	1	2	105.	Ik gebruik alcohol of drugs (geef aan wat en hoeveel): _____
0	1	2	80.	Ik kom voor mijzelf op.	0	1	2	106.	Ik probeer eerlijk te zijn tegenover anderen.
0	1	2	81.	Ik steel van huis.	0	1	2	107.	Ik hou van een goede grap.
0	1	2	82.	Ik steel buitenshuis.	0	1	2	108.	Ik hou van een plezierig en makkelijk leven.
0	1	2	83.	Ik spaar dingen op die ik niet nodig heb (geef aan): _____ _____	0	1	2	109.	Ik probeer andere mensen te helpen.
					0	1	2	110.	Ik ben liever van het andere geslacht.
					0	1	2	111.	Ik probeer zo weinig mogelijk met anderen te maken te hebben.
					0	1	2	112.	Ik pieker veel, maak me veel zorgen.

SCHRIJF HIER ALLE ANDERE ZAKEN DIE TE MAKEN HEBBEN MET JE GEVOELENS, JE GEDRAG, JE MANIER VAN DOEN OF JE BELANGSTELLING.

BIJLAGE 12 Overdruk vragenlijst KIVPA

PERSOONSNUMMER:

Wil je per vraag 1 hokje aankruisen?

1. Wat is je leeftijd? jaar
2. Ben je een jongen of een meisje?
 jongen
 meisje
3. Wat vind je van je eigen gezondheid?
 goed
 matig
 slecht
4. Hoe vind je het bij jou thuis?
 heel leuk
 leuk
 niet zo leuk
 helemaal niet leuk
5. Vind je dat je goed kunt praten met je ouder(s) of degenen die je verzorgen?
 ja
 gaat wel
 nee
6. Maak je je zorgen over de toekomst?
 ja
 enigszins
 nee
7. Vind je dat je genoeg vriend(inn)en hebt?
 ja
 gaat wel
 nee
8. Ben je tevreden met je uiterlijk?
 ja
 nee
9. Heb je wel eens tegen je zin in een seksuele ervaring met iemand gehad? Met seksuele ervaring bedoelen we alles van zoenen, intiem betasten tot naar bed gaan toe.
 ja
 nee
10. Heb je je de laatste tijd wel eens zo onrustig of gespannen gevoeld dat je daarvoor een slaapmiddel of kalmeringsmiddel hebt gebruikt?
 ja
 nee

Geef bij de volgende vragen antwoord door het voor jou geldende antwoord aan te kruisen.
Geef bij elke vraag één antwoord!

11. Voel je wel eens lusteloos? (nergens zin in hebben) vaak
 soms
 nooit
12. Heb je wel eens een gevoel van moeheid zonder precies te weten waardoor dat komt? vaak
 soms
 nooit
13. Heb je wel eens hoofdpijn, doordat je in spanning hebt gezeten? vaak
 soms
 nooit
14. Komt het wel eens voor dat je geen trek in eten hebt? vaak
 soms
 nooit
15. Heb je moeite om in slaap te vallen? vaak
 soms
 nooit
16. Heb je een gevoelige huid, zodat je gauw uitslag, vlekken of jeuk van iets krijgt? vaak
 soms
 nooit
17. Heb je wel eens pijn in je buik, zo in de buurt van je navel? vaak
 soms
 nooit
18. Merk je wel eens aan je spieren dat je ze niet zo goed kunt ontspannen? vaak
 soms
 nooit
19. Moet je wel eens erg huilen, terwijl daarvoor niet zoveel aanleiding is? vaak
 soms
 nooit

Geef aan of de volgende eigenschappen op jou van toepassing zijn. Zet bij elke omschrijving een kruisje in het hokje van het antwoord dat jij wilt geven.

Denk niet te lang na, maar geef het antwoord dat het eerst in je opkomt.

20. Ik ben tevreden over mezelf	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
21. Ik ben opstandig_of ongehoorzaam	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
22. Ik voel me vaak onzeker	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
23. Ik zit veel over dingen in of maak me zorgen	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
24. Ik ben zelfstandig	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
25. Ik ben vaak driftig of agressief	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens
26. Ik ben vaak zenuwachtig of gespannen	☐	helemaal mee eens
	☐	een beetje mee eens
	☐	niet mee eens
	☐	helemaal niet mee eens

27. Ik ben een gelukkig iemand
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
28. Ik ben gesloten, teruggetrokken
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
29. Ik voel me vaak eenzaam
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
30. Ik ben erg verlegen
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
31. Ik ben spontaan
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
32. Ik voel me best vaak somber of depressief
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens
33. Ik vind het leuk om veel dingen te doen
- helemaal mee eens
 een beetje mee eens
 niet mee eens
 helemaal niet mee eens

DOE DE VRAGENLIJST IN DE ENVELOP EN PLAK DEZE DICHT.

LEVER DE GESLOTEN ENVELOP IN BIJ DE SCHOOLARTS OF VERPLEEGKUNDIGE.

· ZIJ KRIJGEN DEZE VRAGENLIJST NIET TE ZIEN, MAAR ALS JE NAAR AANLEIDING VAN WAT JE HEBT INGEVULD ERGENS OVER WILT PRATEN, KAN DAT ALTIJD.

BEDANKT VOOR JE MEDEWERKING!

BIJLAGE 13 Lijst leden Begeleidingscommissie Peiling JGZ

Academisch Ziekenhuis Rotterdam - Sophia Kinderziekenhuis / Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie	Dhr. F.C. Verhulst
Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)	Mw A. Ambler-Huiskes Dhr. F. Kok
Landelijk Centrum Ouder- en Kindzorg (LC-OKZ)	Dhr. F.M.J. Alkema*
Landelijke Vereniging voor GGD'en (LVGGD)	Dhr. J.A.M. van Eijck Mw. Drs. J.A. Postma
Landelijke Vereniging voor Sociaal Verpleegkundigen (LVSV)	(nog nader te bepalen)
Ministerie van VWS	Dhr. H.C.M. Zoomers
Nederlandse Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg (NVJG)	Mw. H. Pauw-Plomp Dhr. H. Talma
Netherlands School of Public Health (NSPH)	Mw. J.F. Meulmeester
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	Mw. Y.C. van Westering
Vereniging Verpleegkundig Beroepsbeoefenaren in de MGZ (VVVM)	Mw. Anne Willems
TNO Preventie en Gezondheid (TNO-PG)	Dhr. A. Dijkstra Mw. S.P. Verloove-Vanhorick Dhr. H.P. Verbrugge

BIJLAGE 14 Gebruikte afkortingen

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
CBCL	Child Behavior Checklist
GGD	Gemeentelijke / gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HBS	Hogere Burgerschool
JGZ 0-4	Jeugdgezondheidszorg voor 0 - 4 jarigen
JGZ 4-19	Jeugdgezondheidszorg voor 4 - 19 jarigen
KIVPA	Korte Indicatieve Vragenlijst Psychosociale problematiek Adolescenten
LBO	Lager Beroepsonderwijs
LC-OKZ	Landelijk Centrum Ouder- en Kindzorg
LSPPK	Landelijke Signaleringshulp voor Psychosociale Problematiek bij Kleuters
LVGGD	Landelijke Vereniging voor GGD'en
MAVO	Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs
MEC	Medisch Ethische Commissie
MMS	Middelbare Meisjesschool
OKZ	Ouder- en kindzorg
PGO	Preventief Gezondheidsonderzoek
RIAGG	Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
SPSS	Statistical Package for the Social Science
TNO-PG	TNO Preventie en Gezondheid
VBO	Vorbereidend Beroepsonderwijs
VELO	Voortgezet gewoon lager onderwijs
VUT	Vroegtijdige Uittreding
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport
WAO	Wet Arbeidsongeschiktheid
YSR	Youth Self-report